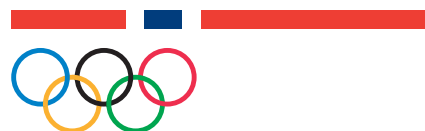

NORGES
IDRETTSFORBUND

SPILLEMIDLER 2018

SØKNAD

Sendt Kulturdepartementet
1. oktober 2017

SØKNAD OM SPILLEMIDLER 2018

Norges idrettsforbund 1.10.2017

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	4
1.1	SØKNADSSUM	4
1.1.1	Underposter innenfor post 1	4
1.1.2	Pålagte innsparinger og effektiviseringstiltak	5
1.2	STATENS MÅL	6
1.3	EN FRIVILLIG OG MEDLEMSBASERT ORGANISASJON	6
1.4	ORGANISASJONSLEDDENES ROLLER I NORSK IDRETT	7
1.5	OVERORDNEDE UTFORDRINGER	8
1.5.1	Roller og fordeling av kostnader i idrettsorganisasjonen	8
1.5.2	Få større mangfold i deltakelse og tilbud	10
1.5.3	Frivillighet og deltakelse	11
1.5.4	Sponsorinntekter og andre finansieringsmuligheter	12
1.5.5	Den organiserte idrettens betydning for egenorganisert aktivitet	13
1.5.6	Rettsliggjøring av idretten	14
1.5.7	Toppidrett	14
2	PRIORITERTE OMRÅDER FOR 2018	16
2.1	KVALITETSSIKRE OG UTVIKLE BARNE- OG UNGDOMSIDRETTE, HERUNDER REDUSERE KOSTNADER SLIK AT ALLE KAN DELTA	16
2.2	BEDRE KJØNNBALANSEN	18
2.3	GODT STYRESETT I HELE ORGANISASJONEN	18
2.3.1	Åpenhet	19
2.3.2	Forvaltning	19
2.3.3	Ivareta kompetanseutvikling i organisasjonen	20
2.4	TOPPIDRETT	21
2.5	OPPRETHOLDE SERVICE OG TJENESTENIVÅET I IDRETTSORGANISASJONEN UT TIL MEDLEMMET	22
2.5.1	Fellesregister for medlems- og organisasjonsdata for idretten	23
2.5.2	Integrasjon av idrettens databaser	23
2.5.3	Enkle og effektive medlems- og klubbløsninger	24
2.5.4	Nasjonalt kontaktsenter for hele idrettsorganisasjonen	24
2.6	MODERNISERING AV ORGANISASJONEN	25
2.6.1	Modernisere sentralleddenes arbeidsformer	25

2.6.2	Enklere tilknytningsformer	25
2.6.3	Tettere samarbeid på særforbunds nivå	26
2.6.4	Samordnet søknad og rapportering	27
3	POST-INNDELTE KAPITTEL	28
3.1	POST 1 – GRUNNSTØTTE NIF SENTRALT OG REGIONALT	28
3.1.1	Gjennomførte endringer i 2017	30
3.1.2	Effektivisering i 2018	30
3.1.3	Post 1A: NIF sentralt – ledelse, administrasjon og støtte	31
3.1.4	Post 1B: Idrettskretsene	32
3.1.5	Post 1C - Fellestjenester	34
3.1.1	Post 1D: Breddeidrettsavdelingen.....	35
3.2	POST 2 - SÆRFORBUNDENE	37
3.2.1	Søknad om tilskudd over post 2	37
3.2.2	Valg av virkemidler.....	37
3.2.3	Særforbundenes ledelse	37
3.2.4	Konkurransesaktiviteten.....	37
3.2.5	Aktivitetsutviklingen	38
3.2.6	Barne- og ungdomsidretten	38
3.2.7	Trening og konkurransetilrettelegging for paraidrett	39
3.2.8	Toppidrett og konkurransesaktivitet på høyt nasjonalt nivå	39
3.2.9	Representasjon	39
3.3	POST 3 – BARN, UNGDOM OG BREDDE.....	40
3.3.1	Særforbundenes ansvar.....	40
3.3.2	Midler til ansettelse og lønn.....	41
3.3.3	Samarbeidsprosjekter	41
3.3.4	Forvaltningen av midlene	41
3.4	POST 4 - OLYMPIATOPPEN.....	42
4	ESTIMERT BUDSJETT 2018	44
5	VEDLEGG	47
5.1	PRINSIPPER FOR FORDELING AV SPILLEMIDLER TIL SÆRFORBUNDENE...	47
5.1.1	Rammetilskudd til særforbundene – post 2.....	47
5.1.2	Tilskudd til barn-, ungdom- og breddeaktivitet – post 3	49

1 INNLEDNING

1.1 SØKNADSSUM

Norges idrettsforbund og olympiske komité og paralympiske komité (NIF) søker om spillemidler til idrettsorganisasjonen for 2018. Spillemidlene skal sikre kraften i organisasjonsarbeidet og gjøre det enklere for idrettslagene å være idrettslag, slik at de kan bruke mest mulig tid på idrett og skape et godt aktivitetstilbud til flest mulig. Denne søknaden viser til hvordan organisasjonen skal oppnå de målene som er satt for bruk av spillemidler, samt hvordan idretten ønsker å videreutvikle seg som organisasjon, forankret i idrettspolitisk dokument 2015-2019.

Å være en åpen og inkluderende organisasjon krever at vi hver dag jobber for det. NIF skal sikre en mangfoldig idrett, ved både å nå ut til så mange som mulig, og legge til rette for et så variert idrettstilbud at alle kan finne nettopp sin idrett på sitt idrettslige nivå. Med dette som bakgrunn, og med de behovene idrettsorganisasjonen har for å utvikle seg i takt med samfunnet, søker NIF på om spillemidler for 2018, slik:

Poster	Søknad 2018	Tildelt 2017	Søknad 2017
Post 1: Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt	137 500	130 000	147 000
Post 2: Grunnstøtte særforbundene	261 000	248 000	248 000
Post 3: Barn, ungdom og bredde	169 900	161 000	158 000
Post 4 Toppidrett	170 000	145 000	145 000
Summert	738 400	684 000	698 000

1.1.1 Underposter innenfor post 1

Tilskuddet på post 1 skal finansiere svært ulike innsatsområder. For det første dekker denne posten arbeidsoppgaver som ledelse, rådgiving og drift av NIF sentralt, herunder formelle nasjonale og internasjonale forpliktelser på vegne av en samlet organisasjon (A). For det andre skal posten dekke idrettskretsenes arbeid som fellesorgan for idretten regionalt (B).

Innenfor post 1 kostnadsføres også fellestjenester som norsk idrett er blitt enige om å etablere for å støtte til hele organisasjonen (C). Grunnfinansieringen av fellestjenester er avgjørende for å oppnå stordriftsfordeler og bidra til god og koordinert ressursutnyttelse. Dette er avgjørende for å holde nede de samlede kostnadene på forbunds-, krets- og klubbnivå.

Til slutt dekker denne posten breddeidrettens motstykke til Olympiatoppen, nemlig Breddeidrettsavdelingene (D). De forvalter store pengestrømmer og er idrettens nasjonale fagrådgivere innenfor idrettstilbud for barn, ungdom, bredde, utviklingshemmede, funksjonshemmede, samt lederutvikling, trenerutvikling, klubb utvikling og internasjonalt utviklings samarbeid.

Søknaden innenfor post 1 fordelt på fire klart adskilte hovedområder:

Post 1	Søknad 2018	Tildelt 2017	Søknad 2017
A: NIF sentralt	25 050	25 400	32 200
B: Idrettskretsene	45 000	43 000	45 000
C: Fellestjeneste (IT og Idrettens hus)	40 050	33 800	42 000
D: Breddeidrettsavdelingene	27 400	27 800	27 800
Summert post 1	137 500	130 000	147 000

Utfyllende informasjon om budsjettet ligger i kapitel fire, budsjett.

1.1.2 Pålagte innsparinger og effektiviseringstiltak

Nøkkeltallsrapporten for 2016, som oversendes sammen med denne søknaden, dokumentere hvordan norsk idretts sentralledd har forvaltet sine samlede ressurser de siste årene. Medlemstallene og aktiviteten i norsk idrett øker jevnt, noe som også gjelder innsatsen overfor grupper som har vært underrepresentert i den organiserte idretten.

I tråd med kulturdepartementets tildelingsbrev for 2017 har NIF foretatt organisatoriske og administrative innsparinger, rasjonalisert driften og prioritert kjernevirksomheten. Dette har vært en krevende og nyttig prosess. Rasjonalisering og effektivisering har vært understreket som viktig i flere år. Da er det nyttig å registrere at sentralleddene i norsk idrett, samlet sett, systematisk har reduserte de administrative kostnadenes andel av den samlede omsetningen fra 15,6 % til 12,8 % i perioden fra 2011 og fram til 2016¹. Ved ytterligere nedjustering vil idrettsstyrets ansvar for lovpålagte oppgaver² og arbeidet på følgende områder innenfor post 1 bli rammet:

- NIF sentralt
- Idrettskretsene og klubb utvikling
- Fellestjenester, IT og digitalisering
- Breddeidrett, paraidrett og utvikling

Ledelse av bred og verdibasert barne- og ungdomsidretten vil alltid måtte prioriteres. Det må også en aktiv klubb utvikling. Reduserte rammer vil da måtte treffe innsatsen overfor andre underrepresenterte målgrupper og justere ambisjonene i idrettspolitisk dokument.

Reduksjonene vil også kunne ramme faglig rådgiving innenfor områder som verdiarbeid, arbeid mot diskriminering, tiltak for å styrke ungdoms medvirkning, tiltak for bedre kjønnsbalanse, samt internasjonalt bistandssamarbeid.

At man parallelt vil måtte redusere kapasiteten innenfor en rekke rådgivingstjenester som jus, personal, økonomi og organisasjon, vil redusere NIFs sentrale kostnader, men øke og flytte kostnadene utover i organisasjonen. Det samme gjelder modernisering og digitalisering, hvor sterkt reduserte investeringer sentralt vil være ødeleggende for evnen til å tilpasse hele organisasjonen til et moderne samfunn i rask utvikling.

Idrettsstyret mener slike kutt vil være uheldig, og det vil være i direkte konflikt med en rekke av norsk idretts egne mål, slik disse er presentert i Idrettspolitisk dokument 2015-2019.

¹ Se nøkkeltall 2016

² Med lovpålagte oppgaver mener vi forpliktelser i henhold til NIFs lov

Idrettsstyret ser, sammen med særforbundene og idrettskretsene, fram til en konstruktiv dialog med tilskuddsgiver basert på søknadens forutsetninger.

1.2 STATENS MÅL

Staten har følgende overordnede føringer for søknaden:

1. Bidra til å opprettholde og utvikle NIF som en frivillig, medlemsbasert organisasjon.
2. Bidra til å opprettholde og utvikle et godt aktivitetstilbud i den organiserte idretten.
3. Bidra til å bevare og sikre NIF som en åpen og inkluderende organisasjon, og til at idrettslagene er arenaer for meningsdannelse og verdifulle rammer for sosialt fellesskap.

I tillegg er det formulert spesifikke mål for tilskuddet på post 3 og post 4, som er beskrevet under de ulike postene.

1.3 EN FRIVILLIG OG MEDLEMSBASERT ORGANISASJON

Idrettens sentrale og regionale ledd har ansvar for å understøtte den løpende virksomheten for våre drøye 2,1 millioner medlemskap som er medlemmer i 8165 ordinære idrettslag og 3173 bedriftsidrettslag. Samspillet mellom de sentrale og regionale organisasjonsleddene og idrettslagene engasjerer hvert år mange tusen frivillige, og rekrutterer nye barn og unge til ulike former for idrettsaktivitet – i alle landets kommuner. Norsk idrett består av:

1 921 019	Medlemskap i ordinære idrettslag
571 206	Barn til og med 12 år med medlemskap
336 347	Ungdom til og med 19 år med medlemskap
34 300	Årsverk frivillig arbeid ³
256	Godkjente idretter
1 571 181	Aktive utøvere i ordinære idrettslag

Ut over dette viser vi til Nøkkeltallsrapporten 2016. Den forteller at norsk idrett er i kontinuerlig utvikling. I 2016 og 2017 er fire nye grener tatt opp i NIF: futsal, padeltennis, terrengtri og rullebrett. Medlemstallet stiger og deltakelsen på jente- og kvinnesiden øker mest. Siste UngData-rapport viser at 93 prosent av alle barn og ungdom er eller har vært innom organisert idrett. Det er 8 prosent opp fra 2010, og i tillegg er ungdom i 2016 aktive i organisert idrett lengre enn i 2010. Dette betyr at idretten leverer på statens mål for spillemidlene.

Frivillige organisasjoner er uavhengige. Den enkeltes rett til selv å velge hvor en vil bruke sin frivillige innsats er en grunnleggende forutsetning, og er dette engasjementet er selve fundamentet for norsk idrett og den brede lokale frivilligheten. Frivillige organisasjoner har en rett til uavhengighet og egne demokratiske beslutninger.

Prioriteringer og retningsvalg er basert på demokratiske vedtak og prinsipper fattet av Idrettstinget og idrettsstyret, som henter sin legitimitet fra medlemmene i norsk idrett.

---

³ <https://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/statistikker/orgsat/aar>

Vedtak og prioriteringer fattet av disse organene, er vedtak på vegne av alle medlemmer i norsk idrett.

På Idrettstinget vedtas Idrettspolitisk dokument (IPD) for den neste tingperioden, etter grundige høringsprosesser i hele organisasjonen. IPD for tingperioden 2015-2019 er et langsiktig program for hele den organiserte idretten i Norge, og er styrende for alle organisasjonsledd.

Idrettsdemokratiets legitimitet kommer nedenfra. IPD målbærer medlemmenes ønsker om hva idrettsorganisasjonen skal være og jobbe for de neste fire årene. NIFs sentraladministrasjon skal være organisert slik at den bidrar best mulig til at de målene og oppgavene som er beskrevet i IPD nås og gjennomføres.

1.4 ORGANISASJONSLEDDENES ROLLER I NORSK IDRETT

Idrettslagene er medlemmer i NIF og er idrettsorganisasjonens fundament. Aktiviteten utøves i idrettslagene. Idrettslagene er frittstående og selveiende enheter, bygd på demokratiske prinsipper, i samsvar med NIFs lov og organisasjonsleddenes egne lover. Individuelt medlemskap i idrettslag er forutsetning for deltakelse i norsk idrett, både idrettslig og organisatorisk.

Særforbundene er medlemmer i NIF og er tilsluttet sine respektive internasjonale forbund. Særforbundene er den høyeste faglige myndighet på sitt idrettsområde. Et særforbund består av idrettslag som er tatt opp i NIF og i særforbundet. Særforbundene organiserer idrettsaktiviteten og konkurransesystemene, og alt det innebærer for både breddeidrett og toppidrett.

Idrettskretsene er organisasjonsledd i NIF og felles organ for idretten innenfor sine geografiske områder; fylke/region. Idrettskretsene har egne styrever valgt av idrettslagene i sitt område. Idrettskretsene har ansvar for en rekke lov- og organisasjonsoppgaver, fordeler fylkeskommunale midler, i tillegg til å sikre og utvikle rammebetingelsene for idretten regionalt og lokalt. I tillegg til rammetilskuddet fra NIF, mottar idrettskretsene også tilskudd fra fylkeskommunene. Størrelsen på rammetilskuddet fra fylkeskommunen varierer fra fylke til fylke, men er for de fleste idrettskretsene høyere enn rammetilskuddet fra post 1.

NIF er en paraplyorganisasjon for norsk idrett og er olympisk og paralympisk komité, samt har utvalg som ivaretar den formelle rollen å være Special Olympics og Deaflympics i Norge. I paraplyorganisasjonen ligger funksjoner som er nødvendige for å drifte en stor organisasjon nasjonalt og internasjonalt. NIF skal bidra til fellesskapet for å utvikle norsk idrett, og skal representere norsk idrett overfor myndighetene og relevante internasjonale idrettsorganisasjoner.

1.5 OVERORDNEDE UTFORDRINGER

Å utvikle det ordinære idrettstilbudet lokalt er fortsatt idrettsorganisasjonens viktigste arbeid. Spillemidlene NIF mottar går til tiltak for å understøtte den frivillige og medlemsbaserte idretten, inkludert toppidrett. Lokalidrettens utvikling skjer gjennom at NIF sentralt, særforbund, særkretser/regioner, idrettskretser og idrettsråd samarbeider om å tilrettelegge for et best mulig aktivitetstilbud.

På bakgrunn av dette vil vi trekke fram noen overordnede utfordringer som har betydning for intern organisering av idretten og forholdet til samfunnsutviklingen.

1.5.1 Roller og fordeling av kostnader i idrettsorganisasjonen

Hva NIF, særforbundene og idrettskretsene skal gjøre for idrettslagene er ikke bare et spørsmål om hvilke støttefunksjoner og hva slags utviklingsarbeid som skal tilbys. Det er også en diskusjon om hvor oppgaver løses mest effektivt - til beste for fellesskapet - og en diskusjon om kostnadsfordeling.

IPD beskriver hvilke ansvar og oppgaver som hviler på de ulike organisasjonsleddene. NIF sentralt skal fremme alle disse målene som aktiv tilrettelegger. Like viktig er det at NIF sentralt skal sikre en ansvarlig forvaltning av idrettens tildelte ressurser. Det skal skje på en målrettet og balansert måte.

I 2017 ble det gjennomført betydelige kutt og omprioriteringer i NIFs sentraladministrasjon. NIF-IT ble nedbemannet med flere stillinger. Bruken av innleide konsulenter på IT-området ble også kraftig redusert. Konsekvensene av kuttene er redusert systemvedlikehold og utvikling av idrettens grunnleggende IT-systemer. På lengre sikt er dette en betydelig risikofaktor for en organisasjon som skal forvalte landets nest største «folkeregister» og tilpasse seg økt digitalisering og moderne arbeids- og kommunikasjonsformer.

Inn i 2017 hadde NIF med seg et overskudd og avsetninger fra 2016 og tidligere. Foran 2017 er disse avsetningene til IT brukt opp.

NIF- IT tilbyr IKT-løsninger til alle organisasjonsledd, basert på en felles IKT-strategi som er utviklet av et administrativt IKT-utvalg. Løsningenes innhold er spesifisert av referansegrupper som representerer brukerne.

Kontorstøtteløsningene, som utgjør halvparten av leveransene, er fullt ut brukerbetalt. Kostnadsnivået søkes nå redusert gjennom bruk av sky-løsninger og interne prioriteringer av strengt nødvendig funksjonalitet,

Idrettssystemene utgjøres av databaser og systemer med tanke på person- og medlemsadministrasjon, organisasjonsdata, og kursadministrasjon, Disse systemene er fellesfinansiert over post 1. Løsningene er gratis for klubbene, særforbundene og idrettskretsene. Hvis grunnfinansieringen ikke spillemidlene for 2018 øker, vil dette prinsippet måtte revurderes. Dette anbefales ikke av det administrative IKT-utvalget med begrunnelse at hvert organisasjonsledd i stor grad vil velge løsninger som kun dekker egne behov, og ikke vil ta hensyn til fellesskapets rasjonelle behov for deling av informasjon. Det vil føre idretten tilbake til tilstandene på 80- og 90-tallet, med ikke-kompatible løsninger. Det vil også vanskeliggjøre felles utnyttelse av elektroniske løsninger til å modernisere organisasjonen og forenkle hverdagen til idrettslagene og de øvrige organisasjonsleddene.

NIF har et mål om å effektivisere og modernisere hele organisasjonen, og det er derfor satt i gang et arbeid med å kartlegge hvilke oppgaver organisasjonen utfører som bør videreføres eller eventuelt legges ned, samt en vurderer hvilke arbeidsformer som er mest effektive. Dette gjelder både idrettskretser, særforbund og enkeltområder som eksempelvis paraidrett.

Innretningen på spillemidler har en direkte konsekvens for hvordan idretten organiserer seg og fordeler ansvar og oppgaver. Dersom særforbund, idrettskretser og idrettslag ønsker at NIF som paraplyorganisasjon, skal opprettholde støttefunksjoner som ikke kan lenger kan finansieres av post 1, må fellestjenestene finansieres utenfor post 1. Konsekvensen kan være at kostnaden flyttes til idrettslagene, idrettskretsene og særforbundene, noe som skaper merarbeid og byråkrati. Hvis alle klubbene skulle måtte kjøpe basisprogramvare for medlemsadministrasjon, vil antakelig de samlede kostnadene bli opp mot tre ganger så store som kostnadene ved dagens «gratis» fellesløsning.

Idretten står overfor de samme utfordringene med hensyn til IKT-sikkerhet og personvern som regjeringen beskriver i Stortingsmelding nr. 38 (2016/2017) *IKT-sikkerhet*. For å sikre oss best mulig mot misbruk av data fremstår det som lite som rasjonelt å etablere egne sentrale registre innenfor hver særiddrett, eller hvert idrettslag. NIF har i samarbeid med Datatilsynet etablert en ny *norm for informasjonssikkerhet*, og ønsker i stedet å dele og sikre sentrale grunndata⁴ på tvers av alle organisasjonsledd i idretten. Det vil gjøre det enklere for det enkelte medlem å administrere sin idrettshverdag, og gir åpenbare stordriftsfordeler ved forvaltning av personopplysninger og et akseptabelt informasjonssikkerhetsnivå.

Bare det å overholde gjeldende bestemmelser for informasjonssikkerhet og personvernforordninger er en kompetansemessig og ressurskrevende oppgave som ivaretas felles av NIF for bl.a. idrettslagene. Hvis man estimerer et årlig ressursbruk på 3 timer pr. idrettslag for å sørge for at man oppfyller (er i samsvar med) gjeldende regelverk, utgjør dette 34 500 timer. Det vil si at NIFs sentrale drift sparer de frivillige i idretten om lag 18 årsverk⁵ på denne oppgaven alene, basert på svært forsiktige anslag om tidsbruk på en enkel, men kompetansekrevende oppgave.

Sentraliseringen av domsfunksjonen i NIF, som ble vedtatt på Idrettstinget i 2011, har gitt idretten et mer profesjonelt apparat som sikrer forsvarlig behandling og ensartet praksis for alle medlemmer. Dette vedtaket har flyttet ressursbruken fra særforbundene (som tidligere hadde egne domsfunksjoner) over til NIF sentralt. I tillegg til kostnader knyttet til selve domsorganene har NIF som konsekvens av dette måttet styrke den juridiske kompetansen i administrasjonen. Dette sikrer at ansvarsområdet ivaretas på en god og forsvarlig måte.

Håndtering av økonomiske spørsmål om moms, regnskap og revisjon er et annet eksempel. Henvendelser fra idrettslagene kommer både til Nasjonalt kontaktsenter (IT-support) og direkte til idrettskretsene eller NIF ved økonomiavdelingen. NIFs økonomiavdeling har en viktig opplæringsfunksjon overfor kretsene og Nasjonalt kontaktsenter, slik at flest mulig spørsmål kan løses nærmest mulig idrettslaget.

Særforbund og idrettskretser etterspør også tjenester innen HR/personal. Med en økende profesjonalisering av idretten, trengs bistand til arbeidsmessige forhold som ansettelse,

---

⁴ Med grunndata menes personopplysninger, organisasjonstilknytning, aktivitetstilknytning m.v

⁵ Beregningen av antall årsverk: 11 500 IL * 1 950 t som er det antall timer per årsverk som SSB bruker i sine lønnsstatistikker

oppfølging av ansatte, pensjoner osv. Ved å tilby slike tjenester internt sparer idrettskretsene og særforbundene kostnader og sentralleddets kompetanse deles med underliggende ledd.

NIF driver Idrettens regnskapskontor for å kunne ivareta særforbund og idrettskretsers behov. Dette gir en stor besparelse i forhold til at hvert enkelt organisasjonsledd skulle kjøpe regnskapstjenester på egenhånd. For sentralleddene er den årlige besparelsen estimert til å være mellom 3,5 og 4,5 millioner kroner.

All organisering av tjenester og oppgaver i øvrige organisasjonsledd har som formål at alle landets idrettslag skal tilby gode idrettstilbud til sine medlemmer, og at norske utøvere også skal kunne konkurrere om internasjonale medaljer.

1.5.2 Få større mangfold i deltakelse og tilbud

Visjonen til norsk idrett er «idretts glede for alle». At NIF skal arbeide for å bevare og sikre en åpen og inkluderende idrett er et uttalt mål både i statens idrettspolitik og i idrettspolitisk dokument. Mener man alvor av å gi et idrettstilbud til alle, krever det at man tilrettelegger for et mangfold, både når det gjelder et mangfold i aktivitetstilbudet og mangfold i medlemmenes bakgrunn.

1.5.2.1 Mangfold i medlemsmassen

Å legge til rette for de store massene; de som oppsøker treningen av seg selv, gjerne fulgt av en forelder, krever en annen tilrettelegging enn å rekruttere fra grupper med spesielle behov. Det kan være å få med barn som lever i familier med lav betalingsevne i idrettslagene, gi tilbud til mennesker med nedsatt funksjonsevne eller til nyankomne flyktninger. Å øke deltakelse fra de identifiserte gruppene og sikre at idrettsdeltakelse ikke preges av sosiale skillelinjer er et uttalt ønske fra myndighetene.

Skal norsk idrett lykkes med å nå alle, må det jobbes på alle nivåer i organisasjonen. For at en skal oppnå målet om økt mangfold, trengs det aktive tiltak og styring av virkemidler. Idrettsorganisasjonen har de siste årene lykke både med å ha et større mangfold i deltakelse medlemmer med minoritetsbakgrunn⁶. Personer med minoritetsbakgrunn er også overrepresentert i familier med lav betalingsevne. For å få ytterligere økt mangfold må virkemidler må koordineres, også med det offentlige. Idretten og det offentlige må jobbe sammen for at en skal nå ambisjonen om at alle skal ha muligheten til å delta i en fritidsaktivitet⁷, herunder også idrett.

1.5.2.2 Mangfold i aktivitetstilbud

Det er en stor bredde og tilbud om 256 godkjente idretter gjennom NIF. De 54 særforbundene varierer enormt i ressurser, fra Fotballforbundet som det største til Softball og baseball som det minste forbundet. Store særforbund og store idrettslag har andre behov enn de mindre og mellomstore. Det er stor forskjell i hvilke økonomiske og administrative ressurser organisasjonsleddene disponerer, og hva slags kompetanse og hvilke funksjoner særforbundene har internt, og hvilke fellestjenester man er avhengig av for å få organisasjonen til å gå rundt.

---

⁶ Ung i Oslo, 2016

⁷ Fritidserklæringen

I dag har NIF flere fellesfunksjoner som særlig ivaretar de minste. NIFs sentraladministrasjon gir derfor juridisk bistand, har en økonomiavdeling som svarer på spørsmål og en personalavdeling som kan gi råd om personalarbeid. Også NIFs fagavdelinger gir råd, veiledning og ekstra oppfølging når det gjelder daglig virke og når spesielle behov oppstår. Idrettskretsene utfører også fellesfunksjoner overfor særforbund, og deres regionale ledd, og idrettslag.

Ser man i Nøkkeltallsrapporten 2016 på de særforbundene som har økt mest på aktivitetssiden de siste seks årene, totalt og i de ulike alderssegmentene, finner man mange mindre idretter og nye idretter. Det forteller at fornyelse og tilpasning i idretten også handler om å løfte de små idrettene. At NIF har et apparat som ivaretar de minste særforbundene er avgjørende for å videreutvikle et bredt aktivitetstilbud i den organiserte idretten, i tråd med statens mål for spillemidlene.

Fellestjenestenes betydning for mangfoldet er mange. Et eksempel er betydningen av Idrettens hus for særforbundene. Alle særforbund med tilhold her opplever at Idrettens hus forsterker det tverridrettslige samarbeidet, og gir administrative stordriftsfordeler. For de minste særforbundene er det sosiale fellesskapet og tilgang på faglig utvikling og kompetanse gjennom nærhet til andre særforbund og NIF viktig for at hvert særforbund skal kunne løse sine arbeidsoppgaver på en god og effektiv måte. Disse forholdene er også viktige for at særforbundene skal tiltrekke seg dyktige arbeidstager og være attraktive arbeidsgivere.

NIF sentralt har i tillegg til å bistå organisasjonsleddene, også en rolle med å påvirke myndighetene på områder som berører hele idretten. Politisk påvirkningsarbeid sentralt har resultert i at også idrettslag kan søke kommunene om å få dekket kostnader til idrettsdeltakelse gjennom «Tilskudd til tiltak mot barnefattigdom».

Andre fellestjenester som blir drevet fra sentralleddet er mentorordningen for kvinner i lederposisjoner, Yngre ledere og Internasjonal skoleing for dem som er i ferd med å få internasjonale verv.

Idretten har et mål om være en ansvarlig samfunnsaktør med å tilrettelegge for mangfold både i deltakelse og i idretter, og da er fellesfunksjoner og fellestjenester nødvendig. En reduksjon i midler til fellestjenester vil derfor føre til at det blir utfordrende å gi like god støtte til de mindre idrettene fremover, samt at en har færre ressurser til å jobbe sammen for å bidra til mangfold i deltakelse.

1.5.3 Frivillighet og deltakelse

Målene i statlig idrettspolitik er å opprettholde idretten som en frivillig, medlemsbasert organisasjon. Dette målet deler også NIF. Skal NIF som organisasjon, lykkes på dette området, er det avgjørende at vi lykkes med å gjøre det enkelt for den aktive å være aktiv, for den frivillige å være frivillig, og for den frivillige organisasjon å være en frivillig organisasjon. Selv om idretten har holdt et stabilt og høyt nivå både på medlemsmassen og den frivillige innsatsen, er utfordringen hele tiden å tilpasse virksomheten til den tiden vi lever i.

Norsk idrett står i dag overfor en stor utfordring i å tilpasse oss til og nyttiggjøre oss den digitalisering og modernisering som foregår i samfunnet, for å møte forventningene til de aktive og til de frivillige.

Idretten og frivilligheten for øvrig må tilpasse seg den nye forandrede brukeratferden når det gjelder digitale og forenklete løsninger, og selv ta i bruk moderne og mobile virkemidler.

En rekke utredninger tilsier at forventningene til digitalisering generelt i samfunnet er økende, og spesielt fra unge mennesker som er oppvokst med digital tilgang og tjenester. Endringene av den digitale hverdagen, som skjer i hele samfunnet, gjør at det må settes fokus på moderniseringen av norsk idrett på lik linje med det som foregår i offentlig sektor og i næringslivet. Det ble i statsbudsjettet for 2017, også poengtert at man ønsker å trappe opp arbeidet mot digitale skiller i befolkningen og gjøre innbyggerne mer digitale. Videre ble det i Stortingsmelding nr. 27 (2015-2016), *Digital agenda for Norge*, fremhevet at IKT skal gjøre hverdagen enklere og mer effektiv. Hvis ikke idretten, og frivilligheten for øvrig, evner å tilpasse seg, er det en trussel mot frivilligheten slik vi kjenner den i dag.

NIF mener, som Frivillighet Norge, at staten bør legge til rette for å kunne organisere en felles grunnplattform og integrasjonsplattform som samler data om medlemmer i de frivillige organisasjonene. Disse plattformene vil gi de alle de frivillige organisasjonene mulighet til å kommunisere og ha dialog med hvert enkelt medlem. Mobile plattformer tilpasset brukeratferden til ulike segmenter av medlemsmassen, vil gjøre kommunikasjonen enklere for alle frivillige organisasjoner.

Sentraliseringen av domsfunksjonen i NIF, som ble vedtatt på Idrettstinget i 2011, har gitt idretten et mer profesjonelt apparat som sikrer forsvarlig behandling og ensartet praksis for alle medlemmer. Dette vedtaket har flyttet ressursbruken fra særforbundene (som tidligere hadde egne domsfunksjoner) over til NIF sentralt. I tillegg til kostnader knyttet til selve domsorganene har NIF som konsekvens av dette måttet styrke den juridiske kompetansen i administrasjonen. Dette sikrer at ansvarsområdet ivaretas på en god og forsvarlig måte.

NIF vil ta et initiativ overfor KUD for sammen å kunne utforske mulighetene for å finne alternativ finansiering til en slik modernisering. Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som har ansvaret for digitalisering av offentlig sektor, kunne også ta et ansvar for frivillig sektor. Dette arbeidet bør ikke alene løses med idrettens behov i tankene, men med tanke på felles funksjonalitet og tjenester for hele frivillig sektor.

1.5.4 Sponsorinntekter og andre finansieringsmuligheter

Spillemidler er en viktig og forutsigbar del av sentralleddenes finansiering. Spillemidlene utgjør i underkant av 10 prosent av idrettens inntekter, og garanterer for driften av organisasjonen samtidig som de utløser midler fra andre hold. De sentrale leddene i idretten er avhengig av spillemidlene i ulik grad, men NIF, idrettskretsene og veldig mange små og mellomstore særforbund er fullstendig avhengig av denne finansieringen for å opprettholde organisasjonen, mangfoldet og aktivitetstilbudet. De kommersielle inntektene er samlet rundt et lite antall store idretter. Derfor er det i fordelingsmodellene lagt inn en rekke solidariske fordelingsmekanismer for å sikre mangfoldet av idrettsgrener og tilbud.

Selv om idretten står sterkt i sponsormarkedet, har det blitt tøffere de siste årene og organisasjonsleddene i norsk idrett slåss i større grad enn tidligere om de samme pengene. Gjennom Markedsutvalget, bestående av NIF sentralt og særforbundsrepresentanter, har idretten kommet fram til en rollefordeling i sponsormarkedet. Målet er å få mest mulig aktivitet og ressurser ut av samarbeidet med næringslivet. NIF har valgt å søke langsiktig

samarbeid med et begrenset antall store nasjonale bedrifter for å finansiere tiltak som utvikler hele norsk idrett. Ut over prøver NIF å unngå at fellesorganisasjonen står i veien for særforbundene og idrettslagene i kampen om sponsorkronene.

Dersom spillemidlene reduseres og forventningene til fellesleveranser fra NIF sentralt, herunder Olympiatoppen, øker vil dette måtte finansieres gjennom markedsmidler. Det vil kunne ha en direkte innvirkning på dynamikken i reklame- og sponsormarkedet, og paraplyorganisasjonen vil måtte konkurrere mot særforbundene. NIF tror det er klokt at de organisasjonsleddene som har det direkte ansvaret for de aktive, også er de som i størst mulig grad får nyte godt av kommersielle inntekter.

1.5.5 Den organiserte idrettens betydning for egenorganisert aktivitet.

I enkelte sammenhenger skapes det et feil inntrykk av at det er et motsetningsforhold mellom organisert idrett og det som har blitt betegnet som egenorganisert aktivitet.

Idrettsorganisasjonen har en helt spesiell rolle i å tilby grunnleggende opplæring og et trygt oppvekstmiljø. Det skjer i organiserte former. Barneidretten gir kunnskap, lek, opplevelser og idrettslige ferdigheter. Disse tar man med seg som grunnlag for livslang glede av idrett og fysisk utfoldelse.

Den organiserte idretten har også et spesielt ansvar for å tilrettelegge et godt og allsidig konkurransetilbud innenfor ryddige rammer og med respekt for idrettens grunnleggende verdier. Det er for mange naturlig å ønske fleksibilitet og eierskap til egen aktivitet, både mens man er aktiv i den organiserte idretten og etter man har sluttet. For mange voksne, både unge og eldre, vil treningssentrene representere et godt og fleksibelt alternativ, men det store flertallet i befolkningen aktiviserer seg selv gjennom gå-, løpe- og skitur i nærmiljøet, i skog og mark, og på fjellet. Den allsidige aktiviteten foregår ofte i kombinasjon med idrettens mer organiserte tilbud, enten i form av deltakelse på treninger, kurs eller konkurranser.

Den lokale idretten i idrettslagene har ofte en sentral rolle i å tilrettelegge for aktivitet i lokalmiljøene. En ting er å etablere treningsgrupper og ulike organiserte tilbud. Men en like viktig rolle er finansiering, bygging og løpende drift av idrettsanlegg, enten det gjelder klubbhus, haller, turstier, orienteringskart, ski- og lysløyper, fotballbaner eller skøytebaner. Mange av disse anleggene er i stor grad tilgjengelig for bruk av alle, både medlemmer og ikke medlemmer. Uten betydelig egenfinansiering og egeninnsats fra medlemmene i idrettslaget, ville en stor del av disse anleggene ikke eksistert, og heller ikke de gode fasilitetene for å drive aktivitet på egen hånd. De siste fem årene har idrettslag investert (netto) rundt 3,5 milliarder kroner i idrettsanlegg. Fra 2010 har 2 av 3 nye spillemiddelfinansierte idrettsanlegg blitt bygd med tanke på egenorganisert aktivitet.

De fleste anlegg har kø av barn og ungdom som vil bruke disse til ulike idrettsaktiviteter. Mange steder, for en rekke idretter, er det svært lite treningstid som tilbys den organiserte idretten. Flertallet av landets 288 svømmeklubber melder at de har ventelister med barn og unge som ønsker å ta del i det organiserte tilbudet, men kapasiteten i svømmehallene for organisert idrett er sprengt. Flere andre forbund melder om behov for anlegg som begrensnings for aktivitet, spesielt i de store byene. Etterslepet og behovene av treningstider

og arealer i ulike anleggstyper dokumenterer at dette og at den organiserte idretten trenger flere anlegg.

1.5.6 Rettsliggjøring av idretten

Idretten er, i likhet med samfunnet for øvrig, gjenstand for en omfattende rettsliggjøring og idretten opplever å ha blitt mer individ- og rettighetsorientert.

Fra 2011 har domsfunksjonen vært sentralisert i NIF og i perioden fram til dag har det vært et økende antall saker. Også utenfor NIFs domsorganer fremmer medlemsmassen stadig oftere sine argumenter ved bruk av jurister og ved henvisning til juridiske kilder, og vi ser også en tendens til at uenigheter som tidligere ble løst gjennom dialog, møtes med varsler om rettslige skritt. I forlengelse av dette skjerpes kravet til bl.a. juridisk kompetanse hos dem som skal fatte avgjørelser på alle nivåer i organisasjonen for å sikre at de beslutningene som fattes både er i samsvar med de foreningsrettslige regler i idretten og alminnelig lovgivning forøvrig.

Rettsliggjøringen har medført en stadig økende etterspørsel fra våre medlemsorganisasjoner om juridisk bistand fra NIF, samt at flere av de store særforbundene nå har egne jurister. Alternativet for idrettskretsene og de fleste særforbund til interne juridiske ressurser hos NIF sentralt, er at det enkelte organisasjonsleddet selv må kjøpe ekstern juridisk bistand. Dette er svært kostnadskrevenne, og erfaringsmessig vil en bestiller uten juridisk kompetanse ende opp med å betale unødvendig mye. Det krever også administrative ressurser å sette en tjenesteyter, uten inngående kjennskap til idrettsfeltet, i stand til å levere adekvate tjenester. Det vil derfor være betydelige kostnadsbesparelser for idretten samlet sett, dersom så mange juridiske problemstillinger som mulig, som er felles for idretten, blir utredet, eller bestilt utredet, av NIF slik at kompetansen gjøres tilgjengelig for underliggende organisasjonsledd.

For NIF, som fellesorganisasjon for idretten, har det også vært et økende behov for juridisk bistand på en rekke fagområder som er et felles anliggende for norsk idrett. Eksempelvis medfører idrettens kamp mot doping og manipulasjon av idrettskonkurranser skjerpede krav fra IOC og WADA. Idretten blir også stadig mer utfordret på områder som krever juridisk kompetanse, f.eks. EU-lovgivning.

1.5.7 Toppidrett

Den norske idrettsmodellen bygger på et samspill og gjensidig avhengighet mellom topp og bredde. Topp og bredde skal utfylle hverandre for å gjøre idretten sterkere. Dette sier ikke bare idretten, men også regjeringen Solberg (2013-2017) i sin regjeringsplattform.

Norsk toppidrett står overfor en utfordrende framtid. I Stortingsmelding nr. 26 (2011-2012) står det: «*Toppidretten skal styrkes ut fra dens rolle som identitetsskaper og dens bidrag til en positiv prestasjonskultur i det norske samfunn. Toppidrettsutøvere skal derfor gis treningsmuligheter som bidrar til prestasjoner på internasjonalt toppnivå innenfor etisk forsvarlige rammer*». I strategidokumentet «Den norske toppidrettsmodellen 2022» er det overordnede målet for norsk toppidrett definert som: «*Norsk toppidrett skal utvikles i både topp og bredde, opprettholde Norges posisjon som en ledende toppidrettsnasjon, og gi store opplevelser til folket*».

For å opprettholde og styrke Norges posisjon som toppidrettsnasjon kreves et betydelig ressursløft. Det eksterne evalueringsutvalget etter de olympiske og paralympiske leker i Rio 2016 slår fast at konkurransen i internasjonal toppidrett blir stadig tøffere og at toppidretten i mange land får økt betydning som politisk virkemiddel for å fremme nasjonens image og interesser. Internasjonalt har det skjedd en markant økning i investeringene i toppidrettssystemer. Resultatet av dette så man under i OL i Rio der Norge ble nummer 74 i medaljekampen, mens målsettingen er å være blant de 25 beste. Situasjonen er den samme når det gjelder paraidrett og prestasjoner i Paralympics. I Norge står noen vinteridretter sterkt, mens det er en utfordring å henge med i det internasjonale kappløpet for flere medaljer i sommeridrettene.

I tillegg til betydelige ressurser, er det et faktum at andre nasjoners toppidrettsutøvere også i stor grad disponerer moderne, velutstyrte og svært tilrettelagte trenings- og forskningscentre. Norske landslag og toppidrettsutøvere trener under svært enkle og trange kår.

Olympiatoppen på Sognsvann ble for eksempel utviklet for toppidretten på 80- og 90-tallet. Skal Norge lykkes som toppidrettsnasjon må den nasjonale møteplassen for toppidrett styrkes. Historisk sett er det kompetanse og deling av kompetanse på en felles møteplass (Olympiatoppen) som har vært oppskriften på suksess. For å nå målene, både de statlige målene og idrettens egne mål, må en styrke den felles møteplassen for utøvere, trenere og øvrige fagspesialister. Norske topputøvere må få tilgang til like gode treningsfasiliteter som konkurrentene. Å styrke den nasjonale møteplassen for toppidrett, vil også styrke det toppidrettsfaglige utviklingsarbeidet mellom idretten og forskningsinstitusjoner. Dette blir en viktig oppgave som NIF vil søke om økonomisk bistand til over andre budsjettposter.

Mange norske utøvere vil aldri kunne kjempe om internasjonale pallplasseringer fordi de ikke har økonomiske midler til å leve som toppidrettsutøver og gjøre det som kreves for å bli best. Mange av de norske sommeridrettsutøverne har knapt penger til livsopphold og er avhengig av stipend/støtte fra Olympiatoppen, støtte fra familien og studielån. Noen utøvere klarer å kombinere toppidrettskarrieren med studier og mange ser seg nødt til å ta deltidsjobber for å finansiere toppidrettskarrieren, men det krever ekstra innsats og tilrettelegging.

Forberedelse og deltakelse i De olympiske og paralympiske vinterleker i PheyoungChang 2018 vil ha et høyt kostnadsnivå sammenlignet med tidligere vinterleker. Også de to neste OL/PL vil foregå i Asia, noe som vil sette norsk idrett under krevende interne prioriteringer for hvordan Olympiatoppens ressurser fordeles internt. Den foreslåtte økningen innenfor post 4 vil derfor i vesentlig grad gå til å dekke de neste seks årenes økte deltakerkostnader.

2 PRIORITERTE OMRÅDER FOR 2018

Idrettstinget i 2015 vedtok et ambisiøst IPD for perioden 2015-2019, og for å nå målene i IPD vedtok også Idrettstinget et langtidsbudsjett med en balansert utvikling av tilskuddspostene. I søknaden om spillemidler for 2018 vil NIF prioritere følgende punkter fra programmerklæringen i IPD:

- Redusere økonomiske hindringer for barn og unges deltakelse
- Engasjere flere kvinner og unge i trener- og lederrollen
- Styrke Norge som toppidrettsnasjon
- Modernisere organisasjonen slik at det blir enkelt å delta

På bakgrunn av disse prioriteringene fra IPD, samt vedtatte utviklingsplaner og andre strategiske dokumenter hvor framdrift evalueres årlig, har NIF for 2018 valgt seks prioriterte områder. Dette er postoverskridende tiltak, det vil si at midler må prioriteres over flere poster.

2.1 KVALITETSSIKRE OG UTVIKLE BARNE- OG UNGDOMSIDRETTE, HERUNDER REDUSERE KOSTNADER SLIK AT ALLE KAN DELTA

Mål for 2018:

- Øke antall deltagere på aktivitetslederkurs i barneidrett med 10% fra 2017.
- Ha iverksatt systemer for registrering av barneidrettsansvarlige i idrettslag.
- Øke medlemstallet for ungdom (13-19 år) med 3%.
- Få gjennomslag for konkrete offentlige ordninger på kommunalt nivå for barn og ungdom som lever i familier med vedvarende lav inntekt.

Oppslutningen om barneidretten er stadig økende og ifølge den nasjonale Ungdataundersøkelsen (2017) er 93% av alle barn innom som medlem i et idrettslag. Dette gjør idretten til den klart viktigste sosiale arenaen utenom skolen, samtidig som det stiller høye krav til idrettens evne til å ivareta og utvikle alle dem som starter i idrettsorganisasjonen.

Professor Yngvar Ommundsen ved Norges idrettshøgskole beskriver utviklingen slik; «*Barn har svakere motorisk grunnlag nå enn før fordi det er mindre fysisk aktivitet i hverdagen med vekt på allsidig og egenstyrt motorisk lek og idrett. Det er en verdiforskyvning mot barneidrett som instrument for prestasjonsidrett, økt fokus på talentidentifisering og økte foreldreambisjoner.*»

Med bakgrunn i dette og den svært høye andelen som deltar i idrett, har den organiserte idretten et stadig større og viktigere ansvar for å sikre en god og verdibasert barneidrett, samt utvikle en variert og fleksibel ungdomsidrett som ivaretar både bredden og de som ønsker å satse på idrett.

I den norske idrettsmodellen er barneidretten tuftet på idrettens verdigrunnlag beskrevet gjennom Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett. Selv om bestemmelsene fyller 30 år i 2017, er kjennskapen og kunnskapen rundt verdigrunnlaget for lav blant ledere, trenere og foreldre. Hvert år kommer det nye foreldre til norsk idrett, noe

som stiller store krav til idrettens evne til å kommunisere innholdet i barneidretten og betydningen av barneidrettens egenverdi. Idrettstinget vedtok i 2015 at alle idrettslag med over 20 barn, skal ha en barneidrettsansvarlig i klubben som skal utfordre og kvalitetssikre aktiviteten. Denne funksjonen er innarbeidet i lovnorm for idrettslag, og i 2016 og 2017 er det utarbeidet veiledere for å tydeliggjøre rollen og ansvaret barneidrettsansvarlig har i idrettslaget.

Ungdomsidretten er i positiv utvikling 5 år inn i ungdomsløftet (2012-2022). Det er et tydeligere fokus hos organisasjonsleddene knyttet til et bredere og mer variert aktivitetstilbud. Samtidig er både idrettskretser og særforbund i ferd med å gjøre seg erfaringer rundt økt medbestemmelse fra ungdom i både besluttende organer og i aktiviteten. Det blir viktig i 2018 å følge opp disse erfaringene og måle effekten av tiltakene.

Dersom norsk idrett skal lykkes med å kvalitetssikre og utvikle barne- og ungdomsidrettens verdi og posisjon må følgende tiltak prioriteres i 2018:

- NIF må innhente rapportering fra idrettslagene på hvem som er barneidrettsansvarlig. Det skal være oppnevnt en barneidrettsansvarlig i alle idrettslag med mer enn 20 barn. Ansvar: Idrettskretsene har primært ansvaret for fleridrettslag og særforbundene for særidrettslag.
- Sørge for at alle barneidrettsansvarlige er klare over hvilket ansvar og oppgaver som ligger til funksjonen. Ansvar: Idrettskretsene har primært ansvaret for fleridrettslag og særforbundene for særidrettslag
- Særforbundene har ansvar for å sikre at konkurranseaktiviteten og konkurranseformer for barn fokuserer på utvikling av grunnleggende ferdigheter i idretten, og er tilpasset barnas alder og nivå.
- Opprettholde og forsterke idrettsskole for barn som et allsidig grunnlag og introduksjon til idretten, øke antall aktivitetslederkurs fra 65 i 2016 til 80 i 2018.
- Redusere økonomiske barrierer for deltagelse gjennom å redusere kostnadene i barneidretten til et minimum, samt samarbeide bedre med det offentlige for å ivareta barn i familier med vedvarende lav inntekt. Få gjennomslag for konkrete offentlige ordninger på kommunalt nivå for barn og ungdom som lever i familier med lav betalingsevne.
- Ung i Oslo (2016) viser at idretten har en utfordring med å ivareta minoritetsjentene i idretten. Arbeidet med å ha et godt idrettstilbud for minoritetsjenter må forsterkes i 2018.

2.2 BEDRE KJØNNBALANSEN

Mål for 2018:

- Nytt kull av mentorprogram skal starte opp i 2018
- Kjønnbalansen skal være tema på aktuelle møter med særforbund og idrettskretser
- I aktuelle kurs og lederutviklingsprogram skal kjønnbalanse og bevissthet rundt kjønnbalanse være et tema
- Det skal settes prosentmål for kjønnbalanse i ulike deler av organisasjonen for tingsperioden 2019-2023

Det er i 2018 et mål å få bedre kjønnbalanse i organisasjonen. Mentorprogram som startet i 2017, vil fortsette inn i 2018. De første resultatene av kjønnbarometeret vil foreligge i 2018, og her får en se status på kjønnbalanse for både trenere og ledere. Utviklingen vil bli konkret fulgt opp i 2019. En vil nå kunne se utviklingen på hvert eneste organisasjonsledd, og NIF sentralt er ansvarlig for å hente ut dokumentasjon til underliggende ledd.

Skal en lykkes med økt kjønnbalanse må arbeidet med utvikling være forankret også i organisasjonsleddet selv. NIF sentralt vil fortsette med egne tiltak som setter økt kjønnbalanse på dagsorden, og det er viktig at særforbundene og idrettskretsene konkret følger opp i egne organisasjonsledd og overfor underliggende ledd.

2.3 GODT STYRESETT I HELE ORGANISASJONEN

Mål for 2018:

- NIFs regler for godt styresett er utviklet og implementert
- Retningslinjer for å bekjempe korrupsjon/antikorrupsjonspolicy er utviklet og implementert
- NIFs leveregler/verdiplakat er utarbeidet og informert om
- Det etableres en varslingskanal for NIF med mulighet for anonyme varsler fra interne og eksterne, med tilhørende rutiner for oppfølging av varslene og varsleren.
- Arbeidet med bruk av selvvurderingsverktøy for godt styresett er i igangsatt

Idrettens verdigrunnlag gir retning for hvordan norsk idrett skal styres, og NIF rapporterer til enhver tid til sine medlemmer, og til KUD på de krav som stilles fra departementet. For å utvikle arbeidet rundt godt styresett, åpenhet og forvaltning, vil NIF gjennom 2018 fortsette påbegynt arbeid i 2017 med utvikling av NIFs regler for godt styresett, retningslinjer for bekjempelse av korrupsjon og NIFs leveregler/verdiplakat. Sammen med arbeidet med å utvide og presisere NIFs etiske retningslinjer og å gjøre disse bedre kjent ansatte, tillitsvalgte og medlemmer, vil dette bidra til at arbeidet med godt styresett ivaretas og arbeides med kontinuerlig.

NIF vil i løpet av 2018 også sette fokus på arbeidet med godt styresett blant annet gjennom bruk av et omfattende selvvurderingsverktøy utviklet for olympiske komitéer. Dette arbeidet skal, på lengre sikt, resultere i en handlingsplan slik at NIF kan settes i stand til å bistå og hjelpe særforbund med spørsmål knyttet til godt styresett.

2.3.1 Åpenhet

Mål for 2018:

- Rutiner for innsyn er godt etablert i NIF og sikrer at innsynsprosessene kan gjennomføres mer effektivt og på en enklere måte.
- Resultat av undersøkelse blant ansatte om åpenhet og ytringsfrihet følges opp med konkrete tiltak.
- Kapittel om åpenhet og ytringsfrihet i NIFs etiske retningslinjer implementeres og informeres om til ansatte og i organisasjonen

Tema åpenhet er satt på kartet internt i organisasjonen og det jobbes kontinuerlig for å bevare og å sikre en åpenhetskultur i NIF.

I 2017 valgte Idrettsstyret å gi tredjepart innsyn i NIFs regnskapsopplysninger på bilagsnivå tilbake til 2012. Vedtaket gir organisasjonen økt transparens og åpenhet, men innebærer en betydelig kostnad for NIF. NIF har ikke et regnskapssystem som er tilpasset søk eller for å ivareta de nødvendige hensyn ift. personvern. Mye arbeid har blitt og vil bli utført manuelt og uten noen form for begrensning i omfanget av innsynsforespørlene, blir antallet dokumenter som skal finnes frem, kvalitetssikres og sladdes for personopplysninger, ekstremt stort.

Kostnaden for å åpne opp regnskapet har i 2017 blitt estimert til å bli totalt 2 mill. For 2018 er dette estimert til ca. 1 mill. Dette beløper seg til å gjøre endringer i lovtekst og mandater og innebærer dermed avholdelse av ekstraordinært ting. Kostnaden for ekstraordinært ting er stipulert til om lag kr 200 000, ekstrakostnader forvaltningsrevisjon og kontrollkomité om lag kr 200 000, tilpasning av systemer for varsling om lag kr 200 000, samt innleie av stillingsressurser som kan ivareta henvendelser og legge til rette for innsyn om lag kr 400 000. Dette kommer i tillegg til den tid ansatte i dag må prioritere til å koordinere og legge til rette for innsyn.

Det vil også i 2018 gis løpende innsyn i regnskapsopplysninger ned på bilagsnivå, åpenhet settes på agendaen på interne møteplasser i NIF og i idretten, og arbeidet med å utvide og presisere NIFs etiske retningslinjer videreføres.

2.3.2 Forvaltning

Mål for 2018:

- Det igangsettes en forankret og godt koordinert gjennomgang av forvaltningsordningene som vedtatt på tinget i 2015.
- Forvaltningsrutiner følges ytterligere opp som en del av oppfølgingen av Bernanderutvalgets rapport.
- Et helhetlig resultatrammeverk for den overordnede forvaltningen i NIF er godt dokumentert, og grundig beskrevet for følgende områder
  - Overordnede mål og kriterier for tilskudd
  - Risikovurderinger og mulig håndtering av disse
  - Interne kontrollrutiner (forebyggende, avdekkende og korrigerende)
  - Budsjettering, regnskapsføring, rapportering
  - Samhandling og kommunikasjon

- NIFs kontrollkomité har en klar og tydelig revisjonsplan å arbeide ut fra, at de i samråd med NIFs revisor gjennomfører risikovurderinger av NIF som blir en rettesnor for prioriterte områder å rette forvaltningsgjennomgangen mot.
- Kontrollkomitéens mandat presiseres til å innebære tydeligere krav om kontroll av ressursbruk og oppfølging av vedtak
- NIFs kontrollkomité gis tilgang til tilstrekkelige administrative og økonomiske ressurser for at en forvaltningskontroll skal kunne utføres fortløpende og på en tillitvekkende måte ved at det øremerkes midler på idrettstinget til kontrollkomitéens arbeid.
- NIFs budsjett, årsregnskaper, årsberetning, revisjonsberetning og kontrollutvalgets beretning behandles og vedtas årlig.

Idretten forvalter store summer fra spillemidlene og fra andre mindre tilskuddsordninger til nytte for organisasjonen. Å sørge for at midlene forvaltes på en ryddig og god måte er i organisasjonens interesse. Et hvert regnskap skal innfri forpliktelsene NIF har i henhold til offentlig regelverk, kontrakter og NIFs egen lov. Dette er et løpende arbeid med høy prioritet.

Krav til rapportering er til enhver tid gjenstand for debatt. I og utenfor idretten, og frivillig sektor. Det er en kontinuerlig debatt om hvordan pengestøtte fra det offentlige skal bygge opp under de frivillige organisasjonenes egenverdi og selvbestemte aktivitet, i motsetning til at organisasjonene brukes som instrument for staten og får sin finansiering gjennom øremerkinger og prosjekttilskudd. Dette gjelder på nasjonalt, regionalt og lokalt forvaltningsnivå.

Idretten opplever et økt press i retning av økt byråkratisering, både i egen organisasjon og fra de som utgjør idrettens finansieringskilder. Idretten må derfor bruke økte ressurser for å ivareta dette arbeidet.

NIF jobber kontinuerlig med å utvikle, etablere og forbedre rutiner og prosesser knyttet til kontroll med forvaltningen, for å sikre at midlene brukes til rett formål, på en god og effektiv måte og for å sikre et helhetlig resultatrammeverk for forvaltningsordningene.

2.3.3 Ivareta kompetanseutvikling i organisasjonen

Mål for 2018:

- Alle idrettskretser og særforbund skal etablere systemer for oppfølging av klubber tilsluttet egen organisasjon
- Idretten skal ha oversikt på organisasjonsarbeidet i alle idrettslag
- Alle klubber skal ledes av personer med nødvendig grunnkompetanse og forståelse for idrettens verdigrunnlag

Norsk idrett har som mål å styrke idrettslagene lokalt og sette de i stand til å utøve mest og best mulig aktivitet. For å skape de beste forutsetningene i idrettslagene benyttes kompetanseutvikling i klubbene som et grunnleggende virkemiddel. Tilbudene som gis skal skje koordinert mellom NIF sentralt, idrettskretser og særforbund.

Hvert organisasjonsledd i norsk idrett har et selvstendig ansvar for at de som leder organisasjonen og aktivitetene har nødvendig kompetanse. Styrene på de sentrale nivåene i

idretten skal kjenne sine formelle forpliktelser og evne å ta et overordnet ansvar for virksomheten, samt utvikle strategiske planer.

NIF sentralt har i denne tingperioden utviklet et program, som nå gjennomføres, for ledelsesutvikling blant generalsekretærer og organisasjonssjefer, med vekt på forståelse og utvikling av gode prosesser i styre- og organisasjonsarbeid. Dette fortsetter i 2018.

Det å skulle ha velfungerende ledere og trenere i organisasjonen til enhver tid krever kontinuerlig skolering. Antall gjennomførte kurs øker, og det er et løpende behov for standardiserte maler og løsninger til bruk lokalt. Her har idretten rolle- og ansvarsfordeling for hvordan løse disse oppgavene gjennom vedtatte retningslinjer.

I norsk idrett er det over 43 000 styrefunksjoner til enhver tid. Denne skoleringen er et betydelig bidrag til demokratiopplæringen. Gjennom klubb utvikling og annen organisasjonsutvikling, blir det skolert en rekke tillitspersoner for å opprettholde kvalitet og kompetanse i hele organisasjonen. Dette går på alt fra programmer som enkelte særforbund har innført, som «Kvalitetsklubb» i fotballforbundet og «Klubbhuset» i håndballforbundet, og «Bedre klubb» som NIF sentralt koordinerer for mange særforbund – til enkelte kurs og tiltak som «klubbens styrearbeid i praksis» og bistand med å lage en virksomhetsplan for klubben. Flere og flere kurs utvikles nå med innslag av e-læring. Kurs har de siste årene økt, men det er et mål å få til enda flere tiltak ute i organisasjonen enn i dag, og da gjerne mer målstyrt på de områdene som idretten ser det største behovet er på.

2.4 TOPPIDRETT

Mål for 2018:

- Norge skal være blant de tre beste nasjonene i OL i PyeongChang
- Norge skal være blant de 10 beste nasjonene i Paralympiske leker i PyeongChang
- Utarbeide, gjennomføre og rapportere på utviklingsplaner for alle prioriterte områder
- Legge forholdene til rette for langsiktig utvikling av «morgendagens utøvere» i nært samspill med særidrettene og Olympiatoppen regionalt, herunder tilrettelegging av studier og karriere
- Etablere den åttende og siste regionale avdelingen av Olympiatoppen, Region Øst
- Sikre at dagens og morgendagens toppidrettsutøvere har et minimum av økonomiske rammebetingelser til eget livsopphold som muliggjør toppidrettssatsing

Norsk toppidrett skal utvikles i både topp og bredde, opprettholde Norges posisjon som ledende toppidrettsnasjon og gi store opplevelser til folket. Dette er det overordnede målet for norsk toppidrett, et mål som er forankret i både statlig idrettspolitikk og i idrettsorganisasjonen gjennom arbeidet med Olympiatoppens strategiske utviklingsplan for 2017-2022.

Olympiatoppen har det overordnede ansvaret for resultatutviklingen i norsk toppidrett og har myndighet til å utvikle toppidretten i samspill med landslagene og særforbundene. Landslagsvirksomheten i seg selv er et særforbundsansvar og særforbundene har et helhetlig ansvar for eget toppidrettsarbeid, herunder å sikre talentutvikling av morgendagens idrettsutøvere.

Olympiatoppens ressurser skal fordeles på tre mål og fokusområder: Å gjøre de beste bedre, å gjøre de beste flere og å utvikle morgendagens utøvere.

Med toppidrett menes å være i posisjon til å komme på seierspallen i internasjonale konkurranser og mesterskap. Det er pallplasseringer som danner grunnlaget for å nå de vedtatte målene for norsk toppidrett. Det er derfor avgjørende at både Olympiatoppens ressurser og særforbundenes ressurser prioriteres til toppidretten.

Optimalisere samarbeidet med prioriterte særforbund

Olympiatoppen vil styrke sitt samarbeid med prioriterte særforbund gjennom å øke prosjektressurser og optimaliseringsmidler i 2018. Det vil også settes strengere krav til prioriteringer/styring av ressursene og til oppfølging av kvalitet i gjennomføringen, og det vil innføres nye krav til systematikk og dokumentasjon i arbeidet med særforbundene.

Utøverfinansiering

Det er en stor oppgave å styrke utøvernes økonomiske rammebetingelser for livsopphold under toppidrettskarrieren. Det må jobbes for bedre å sikre økonomiske rammer til livsopphold og det må gjøres en jobb for å sikre at en satsing på toppidrett lar seg forene med skole og studier.

Forberedelser og gjennomføring av OL og PL i PyeongChang

Forberedelser og gjennomføring av OL og PL i Sør-Korea i 2018 vil kreve et betydelig ressursløft. Kostnadsdrivere er koplet opp mot størrelse på troppen, avstand, krav til akklimatisering, reisekostnader, logistikk/overnatting/transport på stedet, nødvendige spesialfunksjoner som kokker mv.

Regionalisering

OLT-avdelinger regionalt skal, som en direkte forlengelse av OLTs fagmyndighet, støtte særforbundenes kraftsentra og utviklingsmiljøer og bidra til etterveksten i toppidretten. Kjernen skal være kompetanse innenfor treningsfagene og innen ernæring, helsefag og idrettspsykologi/idrettscoaching. Målet er åtte avdelinger. Syv avdelinger er i drift, og den åttende vil etableres i 2018

Sikre landslagsvirksomhet og morgendagens utøvere

Særforbundene har ansvaret for egen toppidrett og konkurranseaktivitet, og for at de skal få utøvere på et høyt internasjonalt nivå, må det legges til rette for dette i særforbundene. For å nå målet om en bredere toppidrett er kvalitet i arbeidet i særforbundene helt avgjørende.

2.5 OPPRETTTHOLDE SERVICE OG TJENESTENIVÅET I IDRETTSORGANISASJONEN UT TIL MEDLEMMET

Idrettstinget har gitt NIF rollen som tjenesteleverandør av felles IKT-løsninger til hele organisasjonen, både særforbund, særkretser, idrettskretser, idrettslag og medlemmer. Fellestjenestene skal gi stordriftsfordeler og effektiv og billigere drift for alle.

Tjenesteutviklingen skjer i nær dialog med et felles administrativt IKT-utvalg og gjennom referansegrupper og brukergrupper, der vi søker å involvere ulike brukere og interessegrupper.

NIF har gjennom IKT-strategien fått en anbefaling om hvordan idretten bør utvikle organisasjonen med tanke på digitalisering og modernisering. Dette arbeidet er iverksatt. Fram til ny strategi er på plass må dagens fellestjenester og -løsninger opprettholdes.

2.5.1 Fellesregister for medlems- og organisasjonsdata for idretten

Mål for 2018:

- Redusere dupliserte registreringer av persondata og synkronisere med folkeregisteret
- Ett brukernavn og passord inn til idrettens tjenestetilbud, uavhengig av hvem som leverer programvaren.

Et mål for 2018 er å sikre bedre kvalitet på grunndata og redusere dupliserte registreringer av persondata. Et konkret behov er en betydelig forbedring av dagens ID- og medlemsportal som skal sikre en unik, sikker og plattformuavhengig innrulling av medlemmer, deltagere og tillitsvalgte til norsk idrett. Alle systemer som oppdaterer NIFs sentrale databaser skal ha verktøy til å ivareta datakvalitet og personsikkerhet. For medlemmer og tillitsvalgte vil dette sørge for at man kun har ett brukernavn og passord inn til idrettens tjenestetilbud, uavhengig av hvem som leverer programvaren.

2.5.2 Integrasjon av idrettens databaser

Mål for 2018:

- Robust og moderne integrasjonsløsning

Innenfor IKT handler integrasjon om å få ulike systemer til å fungere i en helhet, selv om systemene i utgangspunktet ikke er blitt laget for å jobbe sammen. Integrasjonen mot Brønnøysundregistrene var en åpenbar forenkling for idrettslagene, som nå forholder seg kun til et system, som automatisk synkroniseres med frivillighetsregisteret eller enhetsregisteret.

Idretten har grensesnitt og tjenester som gjør at eksterne systemer kan integreres med idrettens sentrale databaser slik at man kan anvende samme grunndata for alle medlemmer og ha mulighet til å tilføre/lagre f.eks. resultatdata. Integrasjon muliggjør at man kan anvende aktivitetsspesifikke (nasjonale/internasjonale) systemer for tidtaking, arrangementssystemer, medlemsløsninger, mobilapplikasjoner mv. som utvikles og driftes av ideelle eller kommersielle leverandører.

Det er rasjonelt og fremtidsrettet å tilby integrasjon og sørge for at idretten kan anvende allerede eksisterende systemer/løsninger for sin aktivitet, eller kan ta i bruk nyvinninger i markedet. NIF ser både verdien og nødvendigheten av gode integrasjonsgrensesnitt for å tilrettelegge for enklere administrasjon og mer aktivitet for alle aktiviteter og grener, uavhengig av tjenestetilbyder.

NIF ønsker å spille på lag med både kommersielle og kommunale instanser for å utnytte mulighetene for effektivisering bedre. For eksempel ønsker NIF å koble idrettslag mot den sentrale anleggsdatabasen via et kommersielt tilbud betegnet som *Smarte kommuner* og gi innbyggerne bedre informasjon om de aktiviteter som organiseres av idretten. Samtidig kan man gi kommunenes administrasjon muligheter til å utnytte investeringer i anlegg optimalt

ved at f.eks. halltid som ikke er disponert til aktiviteter enkelt gjøres disponibelt for andre interessenter.

2.5.3 Enkle og effektive medlems- og klubbløsninger

Mål for 2018:

- Alle idrettslag skal føre sine oversikter i elektronisk medlemssystem tilknyttet idrettens sentrale databaser.
- Alle idrettslag skal kunne tilby selvbetjeningsløsninger for påmelding til aktivitet.

Et prioritert mål er å sørge for at 100% av idrettslagene fører sine oversikter i et elektronisk medlemssystem tilknyttet idrettens sentrale databaser, samt å tilby flere elektroniske selvbetjeningsløsninger for påmelding til aktiviteter.

NIF, i likhet med det staten, ønsker å kunne oppdatere sine tjenester i tråd med brukernes behov, ref. DIFIs brukerundersøkelser, og den teknologiske utviklingen som skjer i samfunnet. Skal NIF kunne fortsette å tilby enkle og effektive medlems- og klubbløsninger, som bygger på klubbenes minimumsbehov, må krav om brukervennlighet og mobile løsninger, samt tilgjengelig veiledning og automatisert brukerstøtte, prioriteres i 2018.

IT-systemene NIF tilbyr har mye funksjonalitet som er med å på både forenkle administrasjonen og øke aktiviteten rundt om i idrettslagene. Systemene har dog høy grad av teknisk gjeld, og det begynner å bli kritisk å gjøre en omfattende modernisering og oppgradering for å møte både dagens og morgendagens behov og ønsker.

Et sentralt satsningsområde er at det skal være enkelt å finne idrettens aktivitetstilbud og det skal være enkelt å delta. Skal dette kunne realiseres må et sentralt ledd ta ansvaret for at aktivitets- og påmeldingsløsninger baseres på samme grunndata og samhandler effektivt og sikkert med hverandre.

2.5.4 Nasjonalt kontaktsenter for hele idrettsorganisasjonen

Mål for 2018:

- Etablere et nasjonalt kontaktsenter ved å videreutvikle IT-support.

Nasjonalt kontaktsenter (IT-support) er åpent 08-20 på hverdager og anvendes i stor grad av idrettsorganisasjonen for å veilede og hjelpe tillitsvalgte, medlemmer og deltakere med spørsmål knyttet til henvendelser orientert mot regelverk, samordnet rapportering, momsrapportering, kursrapportering, påmeldinger etc. mer enn at det er IT-spørsmål knyttet til de sentrale idrettssystemene.

Idretten ønsker å kunne oppdatere sine tjenester i tråd med brukernes behov, ref. DIFIs brukerundersøkelser, og den teknologiske utviklingen som skjer i samfunnet. Skal NIF kunne fortsette å tilby enkle og effektive medlems- og klubbløsninger, som bygger på klubbenes minimumsbehov, må krav om brukervennlighet og mobile løsninger, samt tilgjengelig veiledning og brukerstøtte, prioriteres i 2018.

2.6 MODERNISERING AV ORGANISASJONEN

Skal NIF opprettholde og utvikle idrettsorganisasjonen som en frivillig, medlemsbasert organisasjon må man parallelt drifte organisasjonen og legge til rette for utvikling. I 2018 vil det å klargjøre NIFs systemer for digitalisering være sentralt for NIF.

Idrettens definisjon på digitalisering: *Arbeid med å utnytte tilgjengelig teknologi for å gjøre tjenester enklere, bedre og mer effektive for ansatte, frivillige og utøvere.*

I november 2016 la Evalueringsutvalget for idrettens felles IKT-systemer fram sin rapport. Rapporten peker på at norsk idrett manglet en digitaliseringsstrategi. Som konsekvens av denne rapporten vedtok Idrettsstyret i mars 2017 overordnede mål for idrettens fremtidige digitale strategi:

- a) Enkelt å finne idrettens tilbud – og enkelt å delta.
- b) Enkle og effektive medlems- og klubbløsninger.
- c) Integrasjon mot idrettens databaser.
- d) Deling av kompetanse blant ansatte og tillitsvalgte
- e) Modernisere NIFs arbeidsformer
- f) Utvikle idrettens mediekanal som speiler mangfoldet i idretten

Å tilpasse organisasjonen til den tiden vi lever i, betyr også en effektivisering - av NIF og av øvrige organisasjonsledd. Dette arbeidet er i gang, men vil fortsette i 2018. I 2018 er følgende områder prioritert:

2.6.1 Modernisere sentralleddenes arbeidsformer

Det er et stort potensial for ytterligere effektivisering gjennom bedre koordinering mellom sentralleddene, slik at medlemmene og klubbene opplever god tilgjengelighet på informasjon og kompetanse, samt møter sentralledd med ryddige samarbeidsformer.

Mål for 2018:

- Vurdere hvilke tjenester og funksjoner NIF, idrettskretsene og særforbundene skal ha.
- Økt standardiseringen av arbeidsoppgaver i idrettskretsene.

NIF er i brev fra kulturdepartementet bedt om å prioritere hvilke oppgaver som skal løses av NIF. Oppgavene NIF i dag løser tar utgangspunkt i IPD og dagens arbeidsdeling med sentralleddene. I fornyende prosess, må en ta utgangspunkt i IPD, men være fri til å tenke nytt i forhold til å nå klubbene og medlemmene mer effektivt.

2.6.2 Enklere tilknytningsformer

Idrettstinget i 2015 vedtok å utrede og prøve ut enklere tilknytningsformer i løpet av tingperioden 2015 – 2019. Det er iverksatt utredning av to prosjekter med planlagt oppstart 1.1.2018.

2.6.2.1 Direkte medlemskap i særforbund

Fra 2018 vil NIF gjennomføre en prøveordning med direkte medlemskap i særforbund. Fem særforbund vil være med i ordningen: Norges orienteringsforbund, Norges Triathlonforbund, Norges Snowboardsforbund, Norges Volleyballforbund og Norges Ake-, Bob- og

Skeletonforbund. Et konkret behov for et vellykket prøveprosjekt er en forbedring av dagens ID- og medlemsportal som kan sikre for unik, sikker og plattformuavhengig innrulling av medlemmer, deltagere og tillitsvalgte til norsk idrett. De fem særforbundene som deltar i dette prosjektet mener at det må utvikles i en slik løsning for at dette prøveprosjektet skal bli vellykket og spare administrative kostnader for behandling av direkte medlemmer. Løsningen må lages slik at den kan brukes for særforbund, klubber og særidrettsgrupper slik at den kan gi verdi til hele norsk idrett og våre samarbeidspartnere, uavhengig om prøveperioden gjøres permanent.

2.6.2.2 Enklere idrettslag

NIFs lovverk inneholder en rekke krav for idrettslag som må oppfylles for å kunne bli medlem. Disse kravene er i mindre grad differensiert og for en del mindre idrettslag kan det være komplisert å oppfylle alle krav. NIF ser nå på mulighetene på å gjøre forenklinger i regelverket slik at det blir lettere å oppfylle alle medlemsforpliktelsene. Dette betyr at en vurderer å sette et lavere krav til antall tillitsvalgte som må velges på et årsmøte, enklere krav til økonomikontroll, rapportering til NIF mv. En ser for seg at disse enklere kravene vil kunne benyttes dersom idrettslaget har en lav omsetning, få eller ingen eiendeler og /eller få medlemmer.

Idrettstinget i 2019 må ta stilling til om dette skal være en permanent ordning etter prøveperioden.

2.6.3 Tettere samarbeid på særforbunds nivå

Mål for 2018:

- Gjennomføre to prøveprosjekter med mål om å skape fellesadministrative funksjoner for mindre særforbund.
- Trekke ut felles og erfaringer og prinsipielle avklaringer som kan danne grunnlag for organisasjonsmessig rasjonalisering og utvikling i særforbundssektoren

Idrettsforbundet har i løpet av 2017 tatt et initiativ overfor særforbund om å etablere og utvikle kostnadsbesparende tiltak for å oppnå mer rasjonell drift av små og mellomstore særforbund. Etter dialog med interesserte særforbund ligger det nå til rette for å etablere prøveprosjekter på samarbeid på områder hvor de berørte særforbund har sammenfallende behov. 12 særforbund har uttrykt ønske om å delta: Kampsport-, Judo-, Motorsport-, Rugby-, Dykke-, Padle-, Triathlon-, Ro-, Biljard-, Hundekjøre- og Castingforbundet. Det utelukkes ikke å invitere ytterligere forbund som vil kunne ha nytte av å delta.

Målet er å skape fellesadministrative funksjoner for små særforbund. Det er en forutsetning at de deltakende særforbund går inn med en egenandel. Det vil være nødvendig også å støtte prosjektene med felles midler både for å gi incitament til å samarbeide og for å finansiere etablering av kompetanse i felles tjenesteleveranse for flere særforbund.

- De økonomiske fordelingsmodellene må støtte opp under sammenslutning og effektivisering.
- Viktige fellesfunksjoner må støttes økonomisk der man klarer å etablere felles spisskompetanse og finner stordriftsfordeler.

De to prosjektene vil ta sikte på å løse aktuelle utfordringer for deltakende særforbund. De vil innrettes også med siktemål å trekke felles og prinsipielle erfaringer som kan danne grunnlag for organisasjonsmessig utvikling i særforbundssektoren.

2.6.4 Samordnet søknad og rapportering

Mål for 2018:

- Komplette rapportering på individnivå av medlemskap og aktivitet.
- Økonomiske fordelinger skal ta utgangspunkt i de elektroniske medlemsregistrene.

Arbeidet med samordnet rapportering har pågått for fullt siden 2015. Omfanget av elektronisk dokumenterte enkeltmedlemmer er i løpet av 2017 steget kraftig og passerer snart 80 % av den lokale medlemsmassen. I 2018 er det et mål at fordelingen av midler som baserer seg på antall medlemskap, skal foregå etter rapporterte data. Det vil kreve god kapasitet på opplæring og support til nye brukere, og systemet må gjennomgå kontinuerlig videreutvikling for å tilfredsstille brukernes forventninger. En må regne med at hele 2018 vil gå med til å få de siste klubbene til å ta i bruk systemet.

3 POST-INNDELTE KAPITTEL

Å være en åpen og inkluderende organisasjon krever at vi hver dag jobber for det. NIF skal sikre en mangfoldig idrett, både i betydningen av å nå ut til så mange som mulig, og i betydningen av å tilby et variert og aktuelt idrettstilbud. Alle kan finne nettopp sin idrett på sitt ambisjons- og ferdighetsnivå.

Med dette som bakgrunn, og med de behovene idrettsorganisasjonen har for å utvikle seg i takt med samfunnet, søker NIF på om spillemidler for 2018, slik:

Poster	Søknad 2018	Tildelt 2017	Søknad 2017
Post 1: Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt	137 500	130 000	147 000
Post 2: Grunnstøtte særforbundene	261 000	248 000	248 000
Post 3: Barn, ungdom og bredde	169 900	161 000	158 000
Post 4 Toppidrett	170 000	145 000	145 000
Summert	738 400	684 000	698 000

3.1 POST 1 – GRUNNSTØTTE NIF SENTRALT OG REGIONALT

Tilskuddet på post 1 skal finansiere prioriterte arbeidsoppgaver og drift av NIF sentralt og regionalt, samt fellestjenester som støtter hele organisasjonen. Innenfor denne posten er det også lagt inn rammetilskudd til NIF regionalt (idrettskretsene) og grunnfinansiering av fellestjenester som følger av NIFs oppgave som fellesorgan. For tydeligere å beskrive hvordan midlene til NIF på post 1 fordeles, har vi valgt å dele posten inn i fire klart adskilte hovedområder:

Post 1	Søknad 2018	Tildelt 2017	Søknad 2017
A: NIF sentralt	25 050	25 400	32 200
B: Idrettskretsene	45 000	43 000	45 000
C: Fellestjeneste (IT og Idrettens hus)	40 050	33 800	42 000
D: Breddeidrettsavdelingene	27 400	27 800	27 800
Summert post 1	137 500	130 000	147 000

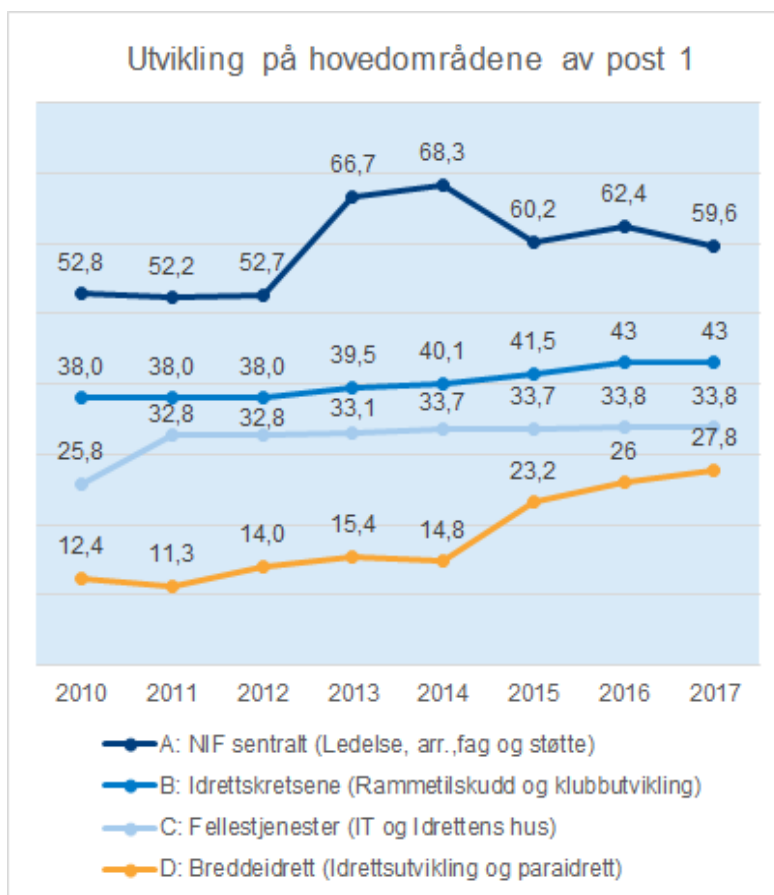
Det har vært mange ulike syn på kostnadsutviklingen innenfor dette området, og det blir derfor viktig å ta utgangspunkt i regnskapsdata og faktisk disponering av ressursene de siste årene.

Tabellen, nedenfor, beskriver disponeringen av spillemidler til de ulike hovedområdene.

Under posten **NIF sentralt** (*Ledelse, arr., fag og støtte*) hører Idrettsstyret, samt tinglyste komiteer og utvalg, store arrangementer, generalsekretariatet, fagavdelingene og administrative støttefunksjoner.

Toppene i 2013 og 2014 er direkte knyttet til søknadsprosessen Oslo 2022, mens kostnadsnivået i 2015 og 2016 inkluderer YOG 2016.

Gjennom 2017 er reise-, møte- og arrangementskostnader markert redusert, og dette vil bli ytterligere forsterket i 2018. Noen store dopingsaker, samt økt åpenhet og innsyn medfører imidlertid økte kostnader i 2017. I perioden er den faglige kapasiteten innenfor jus, økonomi og personal blitt styrket. Siste år er kommunikasjonsområdet blitt prioritert med mål om å modernisere og effektivisere organisasjonen ved hjelp av digitalisering. Underposten NIF sentralt har økt med 13 % fra 2010 til 2017. Posten er tilleggsfinansiert ved bruk av finansielle og kommersielle inntekter. I figuren er disse inntektene inkludert.

Under posten **Idrettskretsene** dekkes primært idrettskretsenes rammetilskudd, men posten inkluderer også tilskudd til klubb utvikling i regi av idrettskretsene.

Under posten **Fellestjenester** (IT, Idrettens hus, Idrettens regnskapskontor) ligger grunnfinansiering av idrettens hus på Ullevaal stadion, en subsidiering av husleien til alle særforbund som holder til på Idrettens hus, samt grunnfinansiering av felles IKT-løsninger, bruker støtte og service til norsk idrett. Utviklingen har vært på 31 % i perioden fra 2010 til 2017, men kun på 3 % etter 2011. Den store veksten i 2011 skyldes at IT-kostnadene til idrettssystemene ble overført fra post 2 til post 1. Utviklingen har vært på 13,1 % i perioden fra 2010 til 2017.

Det siste tallet gir en bedre beskrivelse av utviklingen. Langsiktig styring gjorde at man i perioder har bygget opp reserver som siden har dekket avskrivninger, men i 2017 måtte området gjennomgå en sterk bemanningsreduksjon, og er foran 2018 foreløpig underfinansiert i forhold til evnen til en langsiktig og god forvaltning av eierskapet og kontrollen med idrettens sentrale medlems- og organisasjonsdata.

Under posten **Breddeidrettsavdelingen** ligger de sentrale ressursene som arbeider på breddeidrettsområdet under én felles ledelse. Budsjettmessig er området oppdelt i fire områder, hhv. Idrettsutvikling, kompetanseutvikling, paraidrett og internasjonalt utviklingssamarbeid. Avdelingens ressurser har etter 2014 hatt en god økonomisk utvikling, selv om det aller meste har kommet i form av øremerket satsing på paraidrett. Kjernevirksomheten, som aktivitetsutvikling for barn og unge, trenerutvikling og

klubb utvikling, har ikke hatt samme vekst. Disse er vitale for å opprettholde en tett faglig dialog og oppfølging av særforbundene og idrettskretsene.

3.1.1 Gjennomførte endringer i 2017

NIF sentralt har i 2017 igangsatt flere prosesser vedrørende åpenhet og effektivisering. Bakgrunnen for disse prosessene er et ønske om en mer rasjonell og behovsstyrt drift, samt at NIF skal oppleves som en åpen organisasjon.

Åpenhetsrapporten fra 2016, pålegg om innsyn i regnskapsopplysninger ned på bilagsnivå, generalsekretærens fratreden, samt vesentlig lavere tildeling av spillemidler enn omsøkt, er rammebetingelser som har påvirket NIFs prioriteringer og arbeid i 2017.

I løpet av 2017 er følgende tiltak blitt gjennomført:

- Kutt av syv årsverk på IT
- Tydeliggjøring av eksisterende retningslinjer for reise og utlegg, samt at det er besluttet en øvre grense på hva som dekkes (maks statens satser).
- Det er fattet vedtak på at kostnader til alkohol ikke dekkes. Ved særskilte tilfeller kan dette avvikes.
- Kritisk gjennomgang av all reisevirksomhet, representasjonsoppgaver og felles møteplasser.
- Det er vedtatt tydelige retningslinjer for idrettsstyrets representasjon som også inkluderer Olympiske og Paralympiske leker
- Personalsamling for ansatte er blitt utsatt
- Antall parkeringsplasser for ansatte er redusert kraftig
- Kritisk gjennomgang av konsulentbruk
- Kritisk gjennomgang og reduksjon av tilskudd til fagprosjekter
- Kritisk gjennomgang og nye retningslinjer for bruk av møtelokaler (avholdes på Ullevål stadion eller i Oslo/Gardermoen-området)
- Enkelte ledige stillingshjemler er inntil videre ikke utlyst

Det er idrettsstyrets oppfatning at gjenstående endringsmuligheter nå er sterkt begrensede. Da må NIFs oppgaver endres, helst som følge av en grundig organisasjonsmessig prosess som både involverer idrettskretsene og særforbundene. En slik prosess starter på de sentrale organisasjonsleddenes styrelederforum i november 2017.

3.1.2 Effektivisering i 2018

I 2018 vil prosjektet «NIF 2017» videreføres i nær dialog med særforbundene og idrettskretsene. Alle sektorene innenfor post 1 må, se på sin innretning og mulighetene for modernisering. Det innebærer videre en bred gjennomgang av NIFs administrasjon og hvilke oppgaver NIF sentralt skal levere på. Det gjelder prioriteringer av områder, men også om NIF har riktig kompetanse til å løse de oppgavene som gjenstår. NIF har startet dette arbeidet, men er ikke i mål. Det har vært møte der særforbundene har gitt sine innspill til hvilke tjenester er det viktigst at NIF har med inn i fremtiden.

Breddeidrettsavdelingen er midt i en prosess der en ser på hvordan en kan endre avdelingen til å være enda mer effektiv, aktuell og relevant i sin innretning. På paraiddrettsfeltet har en

startet en gjennomgang av om området er organisert hensiktsmessig i etterkant av det økonomiske løftet som er kommet de senere år. IT har flere pågående prosesser på endring i henhold til vedtatt IKT-strategi.

Effektiviseringsgevinstene av denne prosessen vil nødvendigvis ikke komme umiddelbart da NIF sentralt må ivareta sine forpliktelser på en ryddig måte. Dersom regionsreformen videreføres, vil de fleste av idrettskretsene bli berørt. Reformen gir en mulighet til å effektivisere noen av oppgavene som i dag er fordelt på alle idrettskretsene. Enkelte av dagens oppgaver vil i fremtiden kunne løses mer effektivt av kompetente miljøer i fordelt ut i de nye regionene.

Uansett tiltak og effektivisering som nå organisasjonen skal i gjennom, vil funksjoner og tiltak som har direkte påvirkning for aktiviteten og for klubben bli prioritert høyest.

3.1.3 Post 1A: NIF sentralt – ledelse, administrasjon og støtte

Inn under post 1A hører Idrettsstyret, tingvalgte komiteer og utvalg, store arrangementer, generalsekretariatet, og administrative fag- og støttefunksjoner.

NIFs avdelinger under post 1A er organisert på følgende måte høst 2017:

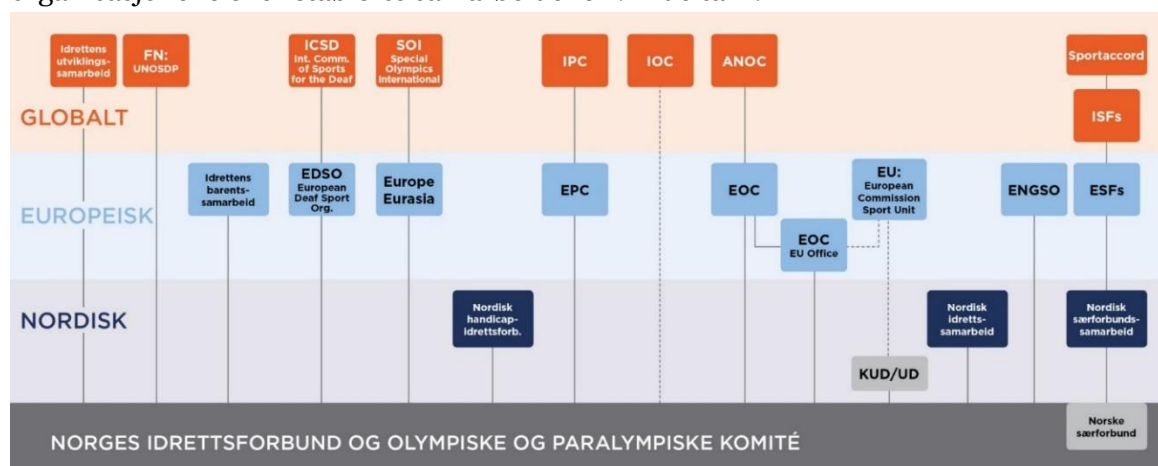
Generalsekretariatet

Generalsekretæren leder sekretariatet, alle administrative funksjoner innen NIF, og iverksetter de vedtak som er truffet av Idrettsstyret.

Sentralstaben

NIF har flere funksjoner som ivaretar oppgaver innenfor administrasjon, personal, økonomi, markedsarbeid, internasjonalt arbeid, arrangementstilrettelegging, informasjon, IKT og endringsarbeid. NIFs stab er, parallelt med sine primære funksjoner, også en viktig felleskompetanse for norsk idrett. De bistår underliggende organisasjonsledd innenfor sine fagområder, og derved begrenser særforbundene og idrettskretsenes behov for å tilknytte seg egen spisskompetanse.

Internasjonal avdeling har ansvar for NIFs internasjonale forpliktelser som nasjonal olympisk og paralympisk komité og breddeidrettsorganisasjon. Alle reiser skal ha et klart formål og vurderes opp mot nytte. Figuren nedenfor illustrerer de 20 internasjonale organisasjonene eller etablerte samarbeidene NIF deltar i:

Kommunikasjonsavdelingen skal bidra med å kommunisere ut politisk og idrettsfaglig budskap gjennom ulike plattformer som når direkte til målgruppa det er ment for. Denne avdelingen fikk i 2016 også det strategiske ansvaret for digitalisering innenfor idretten.

Idrettspolitisk seksjon er sentral i tilrettelegging for samfunnskontakt og påvirkningsarbeid, idrettspolitiske strategier, og anleggspolitisk arbeid.

Informasjonsseksjonen har en særlig oppgave i å koordinere interninformasjon.

Dokumentasjon og analyseseksjonen skal samle dokumentasjon og fakta ut fra idrettens registre og databaser, samt andre kilder i idrettens omverden, til bruk for vurdering av måloppnåelse og som grunnlag for strategiske beslutninger.

Juridisk avdeling følger opp forvaltningen av NIFs lov og forskrifter, gir juridisk bistand til Idrettsstyret og NIFs avdelinger. Man gir juridiske råd og opplæring til idrettskretsene og særforbundene, og følger opp NIFs lov-, doms- og appellutvalg.

Økonomiavdelingen – har ansvar for økonomioppfølging og kvalitetssikre forvaltningsordninger i NIF. Denne avdelingen har ved nye rutiner for åpenhet og innsyn i NIF fått tillagt oppgaver som krever økning i ressurser for 2018.

Arrangementsavdelingen har ansvar for å tilrettelegge for idrettens egne arrangement, seminarer og ledermøter, samt deltakelsen i OL og PL.

Personalavdelingen har ansvar for personalarbeid, HR og lønn, og bidrar med bistand til underliggende ledd.

3.1.4 Post 1B: Idrettskretsene

Denne posten inneholder primært idrettskretsenes rammetilskudd, men inkluderer også tilskudd til klubb utvikling i regi av idrettskretsene.

Idrettskretsene er et felles organ for idretten innen sitt geografiske område. Idrettskretsene skal arbeide med lovpålagte oppgaver vedtatt av Idrettstinget og saker av felles interesse for idretten i fylket. Idrettskretsene har som sin hovedoppgave å bidra til at de lokale idrettslagene, som står for aktiviteten, har best mulig arbeids- og rammevilkår. Idrettskretsenes arbeid har betydning for hvordan aktiviteten i klubbene blir organisert og gjennomført.

Idrettskretsene skal også kunne bistå med informasjons- og opplysningsvirksomhet om idrettens verdier og verdiskapning. Innenfor idrettspolitiske innsatsområder, spesielt overfor fylkeskommunen, regionale organer/etater og kommunene, skal de arbeide for å styrke idrettens rolle og bedre idrettslagenes rammevilkår. Idrettskretsene har et særlig ansvar for å legge vekt på et mangfoldig idrettstilbud uavhengig av særrettens interne organisering.

Idrettskretsene har et viktig oppfølgingsarbeid overfor idrettslagene når det gjelder lovpålagte oppgaver. De skal sikre at idrettslagene er frivillig og medlemsbaserte, og de skal følge opp at idrettslagene følger NIFs lov og etterlever idrettens verdigrunnlag.

Idrettskretsene har en sentral funksjon i veiledning og kontroll ved opptak av nye idrettslag. Videre utfører idrettskretsene en omfattende kontrollvirksomhet av idrettslagene.

Idrettslagene plikter hvert år å rapportere medlemsopplysninger til NIF (samordnet søknad og rapportering til NIF). Både i forkant og etterkant av denne rapporteringen sikrer idrettskretsene at den sentrale organisasjonsdatabasen kun inneholder idrettslag som oppfyller kravet til medlemskapet.

I 2017 gjennomgår idrettskretsene 583 idrettslag for å sikre at de oppfyller kravet om medlemskap i NIF. I tillegg gjennomfører idrettskretsene over 200 stikkprøvekontroller i idrettslag for å sikre at det søkergrunnlaget for kompensasjon på vare og tjenestemoms er korrekt. Denne kontrollen blir gjennomført etter en risikostyrt utvelgelse, etter gitte kriterier. Det er viktig å påpeke at den lokale kunnskapen som idrettskretsene sitter på er viktig for å ha en god treffsikkerhet i utvelgelsen av kontrollene.

Idrettskretsene utfører også kontroller av enkelte idrettslag basert på konkrete mistanker om at virksomheten ikke utføres i tråd med NIFs lov. Et eksempel kan være mistanke om at idrettslag sammenblandes med fortjenestebasert virksomhet, som ikke går tilbake til idrettslagets formål, eller at det er mistanke om at idrettslag har medlemskap i andre organisasjoner som ikke er samsvar med NIFs regelverk. Det er verdt å merke seg at NIFs egen kontrollvirksomhet, gjennom idrettskretsene, er like stor som Lotteri og stiftelsestilsynets totale kontrollvirksomhet av hele frivillighetsområdet for denne ordninger.

Dette arbeidet sikrer at NIFs oversikt over organisasjonen er god og oppdatert samt at idrettslag, der grunnlag for videre drift ikke er til stede, blir formelt oppløst og at gjenværende midler i idrettslagene blir brukt til idrettsformål.

Idrettskretsene står også for kompetanseutviklingen i idrettslagene gjennom å bidra med ekspertise og kursvirksomhet innen organisering, administrasjon og økonomi. Dette tilskudd til organisasjonsutvikling i idrettslagene skal bidra til at idrettslagene har en organisasjon og struktur som bidrar til et kvalitativt godt idrettstilbud og som stimulerer til mangfold og ivaretagelse av alle i norsk idrett. Nye idretter skal også slippes til og gis samme mulighet for vekst og utvikling som de tradisjonelle. Da blir idrettskretsene særlig viktige, siden mange sær-idretter mangler et regionalt apparat. Dette tilskuddet er i praksis en refusjonsordning for kostnader idrettskretsene pådrar seg ved gjennomføring av utviklingstiltak i idrettslagene.

Når det gjelder «godt styresett» i idrettslagene observerer NIF, gjennom samordnet søknad og rapportering fra idrettslagene, at det er forskjeller på idrettslagene mellom idrettskretsene. Dette baserer seg på tre styreparametere som idrettslagene selv rapporterer på. Denne varierer fra 63 prosent til 40 prosent av idrettslagene, og viser at en har et forbedringspotensial på oppfølging av styrets roller og ansvar for idrettslagets virksomhet.. Det vil derfor være en prioritert oppgave for idrettskretsen i 2018 å arbeide for å bedre dette. Det er også viktig for NIF å sikre at de regionale forskjellene mellom idrettskretsene blir mest mulig utjevnet.

Det organisatoriske arbeidet som idrettskretsene utfører overfor idrettslagene er en kontinuerlig prosess da tillitsvalgte skiftes ut med jevne mellomrom i idrettslagene. Lagsundersøkelser fra 2002⁸ viste at leder sitter i gjennomsnitt 3,3 år og de øvrige i 3,8 år. Denne undersøkelsen viste også at yngre folk sitter kortere enn eldre og at menn sitter lengre enn kvinner. Dette er gjennomsnittstall noe som indikerer at det er mange idrettslag med

---

⁸ Rapporten Norske idrettslag 2002, Ørnulf Seippel, Institutt for samfunnsforskning

relativ høy turn over. Det er derfor viktig at det er et apparat som kan hjelpe slike idrettslag. Å ha et slikt regionalt apparat er kostnadskrevenne fordi det krever at en opprettholder og vedlikeholder kompetansen til de ansatte i idrettskretsene som utfører dette arbeidet mot idrettslagene.

Idrettskretsene bidrar også med service- og støtteoppgaver overfor idrettsråd, særkretser og -regioner for å styrke aktivitets-, kompetanse- og anleggsutviklingen. Idrettskretsene har ansvar for at det opprettes idrettsråd i kommunene, og har en viktig oppgave i å skolere og følge opp idrettsrådene slik at de evner å styrke idrettens rolle og rammevilkår i sin kommune, prioritere på vegne av idrettslagene, samt dokumentere og synliggjøre idrettens lokale omfang. Idrettsrådene arbeider for best mulige forhold for idretten i kommunen og være en arena for samarbeid mellom idrettslagene og de kommunale myndighetene, være et felles talerør for idrettslagene opp mot kommunen og mellom idrettslagene og idrettskretsen. En rekke idrettsråd mottar økonomisk støtte fra sine kommuner for å koordinere og utføre nyttige tjenester på vegne av kommunen overfor lokalidretten.

3.1.5 Post 1C - Fellestjenester

Fellestjenester er i hovedsak grunnfinansiering av idrettens hus på Ullevaal stadion, samt felles IKT-løsninger, brukerstøtte og service til norsk idrett. Området er bemanningsmessig nedskalert og underfinansiert i forhold til å ivareta eierskap og kontroll over idrettens sentrale medlems- og organisasjonsdata.

Idrettens Hus skal forsterke det tverridrettslige samarbeidet innad i idretten i Norge, og sikre et nasjonalt administrasjonssentrum med kostnadsbesparende fellesfunksjoner på områder hvor store deler av organisasjonen har sammenfallende behov. Fysisk nærhet skaper arenaer for god, effektiv og faglig samhandling.

Grunnfinansieringen over post 1 er et virkemiddel for å gjøre tilbudet attraktivt og har bidratt vesentlig til dagens gode samhandling, både faglig, administrativt og politisk. Idrettens hus nærmer seg 20 år, det gir økte driftskostnader og behov for vedlikehold.

Idrettens regnskapskontor er spesialister på profesjonelle lønns- og regnskapstjenester til idrettsorganisasjoner, og har spesialisert seg på særforbund og idrettskretser. Etterspørselen internt er stor, og man leverer i dag regnskapstjenester til majoriteten av særforbundene. Tjenestetilbudet utgjør en kostnadsbesparende fellesfunksjon på et område hvor store deler av organisasjonen har sammenfallende behov. Regnskapskontoret er selvfinansierende og konkurransedyktig i markedet.

Idrettens felles IKT-tjenester bygger på en felles strategi for norsk idrett. Et utvalg oppnevnt av Idrettsstyret foretok i 2016 en grundig evaluering av strategien og tjenestene, og understreket behovet for økt satsing på digital strategi og utnyttelse av tilgjengelig teknologi i fremtidens idrett. Dagens fellestjenester er underfinansiert og hvis organisasjonen skal kunne opprettholde den nasjonale kjernevirksomheten med høy kvalitet, og samtidig bli konkurransedyktig i et stadig mer digitalisert samfunn, er det avgjørende å få finansiert en vesentlig styrkning av dette tjenesteområdet.

- Nasjonale databaser i stedet for oppsplitting
- Felles kontroll med datasikkerhet
- Prioritere å formidle idrettens aktiviteter og resultater

- Forenkle lokal klubbadministrasjon for tillitsvalgte
- Rasjonalisere ved å oppdatere informasjonen nærmest mulig brukeren
- Forenkle økonomiske ordninger og utbetalinger til klubbleddet uten mellomledd

Tjenesteutviklingen skjer i nær dialog med et felles administrativt IKT-utvalg og gjennom referansegrupper som representerer brukerne. Leveransene består av kontoradministrative systemer, idrettsspesifikke fellessystemer og idrettens felles databaser med ID-løsning. Grunnfinansiering over post 1 er viktig for å gjøre tilbudet attraktivt og samlende, og er et viktig virkemiddel i idrettens felles IKT-strategi. Spesielt er det å sørge for at alle sentrale organisasjonsledd tilbys like muligheter for digitalisering, uavhengig av størrelse og økonomi. Den lokale medlemsorganisasjonens behov er tydelig prioritert og mer enn 75 % av henvendelsene til nasjonalt kontaktsenter kommer fra utøvere, medlemmer og idrettslag.

3.1.1 Post 1D: Breddeidrettsavdelingen

NIFs ressurser rettet mot breddeidretten er samlet under én ledelse. Hovedfokus er å utvikle tverrfaglighet og ha tett faglig dialog og oppfølging av særforbundene og idrettskretsene.

Breddeidrettsavdelingen forvalter store pengestrømmer, utøver faglig rådgiving overfor særforbundene og idrettskretsene, og utfordrer og støtter organisasjonen med å nå vedtatte mål som skal føre idretten nærmere visjonen om «idrettsglede for alle».

Forvaltningen av spillemidlene til barn, ungdom og bredde medfører en årlig gjennomgang med samtlige tilskuddsmottakere gjennom rapporteringer og statusmøter. På paraidrettsfeltet er det gjort særskilte rapporteringer for å følge utviklingen til de siste års økte pengestrømmer. Det samme gjelder ordningen med spillemidler til «inkludering i idrettslag». VO-midlene forvaltes på vegne av Idrettens studieforbund, og omfatter løpende rapportering og utbetalinger gjennom året, samt rapportering til VOX og SSB. Avdelingen forvalter i tillegg Ung-frivillig fond, ekstrastiftelsen, utstyrsordning på paraidrett, samt følger opp forvaltningsordningen med lokale aktivitetsmidler.

Verdiarbeidet skal sikre konsistent og tydelig praksis i organisasjonen. Det omfatter et bevisst forhold til idrettens aktivitetsverdier og bestemmelser om barneidrett og idrettens barnerettigheter, samt arbeid mot homohets og seksuell trakassering. NIF bistår med rådgivning til underliggende ledd å håndtere saker, herunder også håndtering av alkohol og tobakk i idrettssammenheng, etiske retningslinjer og mobbing og diskriminering. Det er et stort behov for forebyggende arbeid på dette i organisasjonen, samt bistand når det er konkrete saker. Andre verdiområder er idrettens forebyggende og holdningsskapende arbeid relatert til antidopingarbeid og kampfiksing. Sentralt står tiltaksplanene mot doping og nasjonal handlingsplan mot kampfiksing.

Seksjon for organisasjon og kompetanseutvikling arbeider tett med det administrative kompetanseutvalget, bestående av representanter fra særforbund, idrettskrets og NIF. I dette utvalget samarbeider en om felles rammeverk og kurstilbud innenfor leder-, trener- og klubbutvikling, samt veilederskolering. Breddeidrettsavdelingen bidrar med tiltak som kommer som et felles behov fra organisasjonen, herunder også bidrag til at flere kurs har innslag av e-læring.

Arbeidet med å få flere kvinner inn i lederposisjoner har hatt ulikt fokus opp gjennom årene. I 2016/2017 er det påbegynt et arbeid med å kartlegge status. Tidligere prosjektbaserte tiltak

har i liten grad gitt varige resultater. Varige tiltak på dette området fortsetter i 2018 med mentorprogram og idrettens kjønnsbarometer.

Seksjon aktivitetsutvikling De følger opp praktiseringen av idrettens regelverk knyttet til barne- og ungdomsidretten, samt formidler gode løsninger for barne- og ungdomsarbeidet på tvers av særforbundene. Også fellesidrettslige tilbud som idrettsskoler, allidrettstilbud og ungdomsløftet hører inn under aktivitetsavdelingens ansvarsområde, samt arbeidet med å følge opp utviklingsplan for voksenidretten. Særlig har seksjonen jobbet mye med arbeidet mot økte kostnader ved deltakelse i idrett, noe som også vil være prioritert i 2018. I dette ligger også NIFs arbeid med å følge opp Fritidserklæringen.

Seksjon paraidrett er de senere år styrket gjennom økte ressurser sentralt og regionalt. Seksjonen har et overordnet ansvar for planarbeid og tilskuddsforvaltning på paraidrettsfeltet. NIF har ansvaret for oppfølging av internasjonale forpliktelser, herunder akkreditering for deltakelse i konkurranser som Special Olympics og Deaflympics. NIF har også ansvaret for andre koordinerende og fellesidrettslige oppgaver nasjonalt og internasjonalt, eksempelvis klassifisering, kontakt med interesseorganisasjoner og kontakt med myndighetene.

De regionale fagkonsulentene koordinerer kontakten mellom særforbund og idrettslag med mål om gode og varige idrettstilbud lokalt i idrettslagene for utviklings-, bevegelses-, syns- og hørselshemmede. Det var i 2017 10 år siden integreringsprosessen med idrett for funksjonshemmede ble vedtatt. En gjennomgang av området vil videreføres i 2018, som grunnlag for evt. endringer på dette feltet.

Seksjon idrettens bistandsarbeid er et eget område får mesteparten av midlene fra Norad og Fredskorpset. Seksjonen bistår med å utvikle bærekraftige idrettsorganisasjonen i sørlige Afrika. Trygg idrett, godt styresett og få flere kvinner med, og idrett for funksjonshemmede er prioriterte tema også i dette arbeidet. NIF utveksler også unge voksne i Idrettens fredskorps fra Norge til Malawi, Botswana og Zambia, samt tilrettelegger for fredskorpsdeltakere fra disse landene i Norge.

3.2 POST 2 - SÆRFORBUNDENE

3.2.1 Søknad om tilskudd over post 2

Post 2 er rammetilskudd til særforbundene. Midlene skal være en grunnstøtte og skal benyttes til særforbundenes sentrale arbeidsoppgaver.

Særforbundene har en selvstendig rolle for å ivareta statens mål for spillemidlene og målene i idrettspolitisk dokument.

Særforbundene skal bidra til å styrke aktiviteten i lagene for barn og ungdom

Det er viktig at særforbundene utvikler gode tiltak kvalitetssikre en variert og verdibasert barneidrett og at aktivitetstiltakene er differensierte for å favne bredest mulig. En rekke av de prioriterte områdene som er skissert foran i denne søknaden, forutsetter aktive bidrag fra særforbundene gjennom hele organisasjonen ned til lokalplanet.

For de fleste særforbund er spillemidlene en avgjørende inntektskilde.

I forvaltningsordningene tilknyttet post 2 er hensynet til å opprettholde bredde og mangfoldet i idrettstilbudet ivaretatt gjennom et «solidarisk» fordelingsprinsipp. Tilskuddenes størrelse per aktiv avtar gradvis med økende størrelse i særidretten.

3.2.2 Valg av virkemidler

Særforbundene er selv ansvarlige for å formulere mål og tiltak for bruken av midlene innenfor rammen av de overordnede målene for tilskuddet.

Mangfoldet i norsk idrett er stort, og særforbundene har svært ulike forutsetninger. Deres egenart gjør at de naturlig henvender seg til ulike aldersgrupper i befolkningen. De vil derfor måtte prioritere forskjellig, vektlegge ulike innsatsområder, og velge egnede virkemidler i lys av dette.

Idrettsstyret opplever det som viktig å respektere at disse prioriteringene og at valgene bygger på hvert organisasjonsledds forståelse av sin egen situasjon og egne mål.

3.2.3 Særforbundenes ledelse

Særforbundet har et styre som ledes av en særforbunds-president. Styret har totalansvar både økonomisk og på andre forhold.

Administrasjonen ledes av generalsekretæren og utføres av sekretariater, som er av svært ulik størrelse. De iverksetter de vedtak som er truffet av forbundsstyret. Til støtte i dette arbeidet har oftest generalsekretæren en stab. Sentrale stabsfunksjoner er administrasjon, personal, økonomi, markedsarbeid, informasjon, organisasjonsarbeid og fellestjenester. Særforbund som ikke har en egen stab er mer avhengig av fellestjenester fra NIF.

3.2.4 Konkurransenaktiviteten

Forbundene har det nasjonale ansvaret for et samlet konkurransetilbud med tilhørende bestemmelser. Forbundet fastsetter nasjonale terminlister, ivaretar nødvendig kontroll med gjennomføringen, og håndterer sanksjonssaker knyttet til arrangementene.

Særidretter med nasjonale serier og turneringer har oftest en nasjonal administrasjon av terminlister, kampoppsett, dommeroppsett etc. Omfanget av dette arbeidet er betydelig, og nesten like omfattende som særforbundenes kostnader til politisk ledelse og administrasjon. Store forbund har i tillegg ofte regionalisert dette ansvaret. På regionalt nivå er aktivitetsadministrasjon ofte dominerende oppgaver (terminlister, dommeroppsett, kampadministrasjon, kursadministrasjon mv.).

3.2.5 Aktivitetsutviklingen

Særforbundene har et tydelig ansvar for *aktivitetstilbud for alle aldersgrupper*, men med hovedfokus på alderssegmentet 6-19 år. Det er innenfor særforbundenes ansvar å følge opp medlemmene og gi alle mulighet for livslang glede av idrett og fysisk utfoldelse i hele landet i tråd med egne ønsker, også de som ønsker å trene uten store konkurransemessige prestasjonsmål.

Når Idrettstinget vedtok at norsk idrett skal styrke den enkeltes valgfrihet og mulighet for deltakelse i idrett ved å gjøre det mulig å delta parallelt i flere idretter og fritidsaktiviteter gjennom oppveksten, så medfører det store utfordringer for særforbundene.

Disse oppgavene har en direkte sammenheng med målene om å hindre frafall og aktivisere flere av de som i dag er inaktive eller ikke organisert. Særforbundene må i større grad legge til rette for rekruttering på alle alderstrinn, også de som kommer fra andre idretter i ungdomsalderen og de som ønsker å starte opp som voksne. Hvert særforbund må utvikle gode konsepter for lokale treningsfelleskap og dele disse i organisasjonen.

3.2.6 Barne- og ungdomsidretten

Barneidretten skal etterleve idrettens bestemmelser for barneidrett og idrettens barnerettigheter. Norsk idretts verdigrunnlag og vedtatte prinsipper utfordres i økende grad fra ambisiøse foreldre og trenere. Ulik størrelse og geografiske hensyn, utfordrer de fleste særforbundene med tanke på klok praktisering av bestemmelsene. Respekt for disse idealene krever at alle særforbund finner gode løsninger, driver et kontinuerlig kompetansearbeid, og kommuniserer aktivt med organisasjonen.

Ungdomsidretten har som mål å sikre at all ungdom skal gis idrettslige utviklingsmuligheter i tråd med sine egne ambisjoner. Dette omfatter hele skalaen fra de som ønsker å bli toppidrettsutøvere, og de som ønsker å drive idrett uten bestemte prestasjonsmål. Da er rollene som utøver, trener, leder eller dommer like viktige. Særforbundene må legge til rette for at ungdom kan ta eierskap over egen aktivitet, samt få tilbud om kompetansetiltak for å bli trenere, ledere, dommere og frivillige.

Kontroll med kostnadsnivået blir avgjørende for fremtidens tilslutning. Når Idrettstinget vedtok å redusere økonomiske hindringer for at barn og ungdom skal ha råd til å delta, blir det særforbundene som må avklare hvilke tiltak som vil kunne ha størst effekt, både isolert og i sammenheng med andre. For særforbundene blir det sentralt å se på muligheten for å forenkle og begrense kostnadsdrivende sider ved konkurransesystemer og idrettsutstyr for barn og unge. Dette må sees sammen med andre innsatsfaktorer for å få ned det totale kostnadsbildet for klubbene, deriblant redusere halleie og få finansiert bygging og drift av anlegg.

Særforbundene kan, gjennom sin talentutvikling, også motvirke utvikling av kulturer for omfattende reisevirksomhet og kostbare samlinger som forutsetning for at ungdom skal få utvikle sitt talent.

3.2.7 Trening og konkurransetilrettelegging for paraidrett

Hvert særforbund har ansvaret for å legge til rette for gode paraidrettstilbud i idrettslagene. Dette gjelder alle målgrupper; bevegelseshemmede, synshemmede, utviklingshemmede og hørselshemmede. I søknadsbeløpet på post 2 ligger implisitt det samme økonomiske nivå som i 2017 til å videreføre dette arbeidet for 2018.

3.2.8 Toppidrett og konkurranseaktivitet på høyt nasjonalt nivå

Særforbundene har et helhetlig ansvar for eget toppidrettsarbeid, og organiserer landslagene. De må sikre etterveksten av dagens toppidrettsutøvere. Særforbundene har også det faglige ansvaret for å implementere ny kunnskap i særforbundenes treningsvirksomhet og formidle toppidrettens kunnskap til de som arbeider med talent- og trenerutvikling lokalt og regionalt. Ved en styrking av toppidretten i Norge, er det også viktig å styrke toppidrettsarbeidet som skjer i særforbundene. Dette gjelder arbeidet med morgendagens utøvere, men også for den ordinære landslagsvirksomheten. Mange små særforbund har begrensede sponsorinntekter, og for dem er egne ressurser prioritert over post 2 avgjørende for å drifte et landslagsystem.

3.2.9 Representasjon

Internasjonalt arbeid og representasjon innen hver særiddrett er viktig for arbeidet for en åpen, inkluderende, demokratisk og dopingfri idrett preget av fair play, der menneskerettighetene respekteres fullt ut. Alle særforbund har et betydelig arbeid knyttet til å ivareta sine utøveres interesser og utviklingen av gode konkurransesystemer og regelverk. Idrettstinget vedtok også at særforbundene skal arbeide for at Norge regelmessig blir en arrangør av internasjonale mesterskap, større konkurranser og stevner. Dette stiller store krav til forberedelser, tilstedeværelse og strategisk kommunikasjon.

3.3 POST 3 – BARN, UNGDOM OG BREDDE

Tilskuddet over post 3 sikrer at en andel av spillemidlene til NIF går direkte til aktivitetstiltak for barn, ungdom og breddeidrett, slik at flere rekrutteres til aktivitet i idrettsbevegelsen. Målet er å bidra til et godt tilbud til barn (6-12 år) og ungdom (13-19 år) innenfor den frivillige og medlemsbaserte idretten. Sentrale innsatsområder vil være:

- Trener- og lederutvikling
- Aktivitetsutvikling
- Klubbutvikling
- Verdiarbeid

Tiltakene skal styrke den idrettslige aktiviteten og kompetansen i idrettslagene, bidra til økt rekruttering i idrettslagene, legge til rette for at flere fortsetter lengre i idrettslagene, og bidra til at grupper som ikke finner seg godt nok til rette i idrettslagene blir bedre inkludert, herunder mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Selv om de primære målgruppene for spillemidlene er barn og unge, vil det å tilrettelegge for livslang idrettsglede ha en direkte relevans for å hindre frafall og aktivisere flere av de som i dag er inaktive. En studie fra NTNU viser at de som var fysisk aktive i ungdomsårene⁹, var klart mer aktive som voksne. Det må i større grad legges til rette for rekruttering på alle alderstrinn, også de som kommer fra andre idretter i ungdomsalderen, men også de som ønsker å starte opp som voksne. Hvert særforbund må derfor utvikle gode konsepter for lokale treningsfellesskap og dele disse i organisasjonen.

Innenfor rammen for denne søknaden er det derfor vektlagt en stabil videreføring av dagens utviklingstiltak, videreføring av felles kompetanseutvikling, midler til prosjektet «Bedre klubb».

3.3.1 Særforbundenes ansvar

Midlene skal fordeles til bruk gjennom særforbundene. Mangfoldet i norsk idrett er imidlertid stort, og på dette området har særforbundene svært ulike forutsetninger. Deres egenart gjør at de naturlig henvender seg til ulike aldersgrupper i befolkningen. De vil derfor kunne prioritere forskjellig, vektlegge ulike innsatsområder, og velge egnede virkemidler i lys av egen erfaring.

En dreining av tildelingspraksis i retning av dokumentert måloppnåelse, gjør det mulig å gi særforbundene stor grad av frihet til å velge hensiktsmessige virkemidler. Idrettsstyret opplever det som viktig å respektere at disse prioriteringene. Valgene bygger på hvert organisasjonsledds forståelse av sin egen situasjon, aktivitet og egne mål. Det enkelte særforbund er derfor selv ansvarlig for å formulere mål, velge og vurdere egnede tiltak innenfor rammen av de overordnede målene i Idrettspolitisk dokument og retningslinjene for bruken av tilskuddet.

---

⁹ Martin Rasmussen og Karin Laumann (2012) The academic and psychological benefits of exercise in healthy children and adolescents. *European Journal of Psychology of Education*.

3.3.2 Midler til ansettelser og lønn

Det er et mål å bevare og utvikle NIF som en medlemsbasert, frivillig organisasjon. Samtidig ser en flere store idrettslag som nå ansetter daglige ledere og sportslige ledere i klubber. Dette er ingen motsats til å skape et godt frivillig tilbud, enkelte lønnede personer – også på klubbnivå, kan føre til enda mer frivillighet. Tilskuddet fra post 3 skal derimot ikke brukes til å bygge opp tunge sentrale administrasjoner eller lønne personell for å lede aktiviteten i idrettslagene. Når stimulerings tiltak og tidsbegrensede prosjekter avsluttes, skal de lokale tilbudene være bærekraftige og videreføres med kontinuitet for medlemmene. NIF vil derfor opptatt av at særforbundene er tilbakeholdne med å benytte disse midlene til lønnsutgifter, annet enn til prosjektledelse, rådgiving og direkte oppfølging av underliggende ledd og stimulerings tiltak.

3.3.3 Samarbeidsprosjekter

En andel av midlene kan avsettes til fellesprosjekter og FoU-tiltak som utvikler og understøtter formålet med ordningen. Idrettsstyret vedtok 26. mars 2015 en forskningsplan for norsk idrett. Det ble i 2017 igangsatt forskningsprosjekter på trenere og ungdomsidrett, og disse videreføres i 2018. Forutsetning for disse prosjektene er at det kommer store deler av idretten til gode. Også annen forskning innenfor barne- og ungdomssegmentet er mulig å igangsette ved behov.

Særforbundene, idrettskretsene og NIF samarbeider tett, blant annet om felles rammeverk og kurstilbud innenfor leder- og trenerutviklingen, klubb utvikling, felles veilederskolering og utveksling av ressurser. Det gir de små særidrettene de samme mulighetene for et helhetlig utdannings tilbud som de store særforbundene. Derved ivaretas mangfoldet i idretten.

Samarbeidsprosjektene innenfor kompetanseområdet finansieres over post 3-budsjettet.

3.3.4 Forvaltningen av midlene

NIF søker å forvalte tilskuddsordningen på en måte som balanserer forutsigbarhet og langsiktighet i utviklingsarbeidet med premiering av resultatutvikling og kompetansebidrag. De sentrale kriteriene er:

- a) Aktivitetsomfang (antall aktive innenfor relevante målgrupper)
- b) Aktivitetsutvikling (utviklingstendens de siste fire årene)
- c) Kompetansetiltak (antall deltakertimer innenfor relevante kurstilbud)
- d) Implementering av kvalitet og verdigrunnlag (11 viktige kriterier)

Implementeringen av den nye ordningen har gitt til dels store utslag, og er innført stegvis over fire år. Det sikrer tilskuddsmottakerne forutsigbarhet og mulighet for omstilling. Nå skal forvaltningsordningen på nytt evalueres i nært samarbeid med særforbundene.

3.4 POST 4 - OLYMPIATOPPEN

Målene for basisfinansieringen av norsk toppidrett er å:

- sikre grunnlaget for en etisk og faglig kvalifisert toppidrettssatsing
- sikre en bredde innenfor toppidretten.

I tilskuddsbrevet for 2017 pekes det på at tilskuddet skal bidra til videreutvikling av toppidretten. Det legges her vekt på å støtte en faglig og etisk sterk toppidrett med en god prestasjonskultur som kan ha overføringsverdi til andre samfunnsområder. Dette følges opp med et mål om å styrke satsingen på idrett for personer med nedsatt funksjonsevne, både innenfor topp- og breddeidretten.

Idrettstinget vedtok i 2015 å styrke Norge som toppidrettsnasjon, og fastsatte følgende overordnede resultatmål for tingperioden:

- Alle forbund har utviklet planer for sin talentutvikling
- Topp 3 i verden i vinteridrett (samlet for olympiske og ikke-olympiske idretter)
- Topp 25 verden i sommeridrett (samlet for olympiske og ikke-olympiske idretter)

Olympiatoppen har i 2017 fått vedtatt sin strategiske plan for toppidrettsarbeidet av Idrettsstyret.

Olympiatoppen skal være en «*lærende organisasjon*», hvor ideer og gode erfaringer flyter fritt mellom ulike disipliner og idrettsgrener, slik at innsikt kan foredles og distribueres på et ubyråkratisk sett. Toppidrettsarbeidet skal bygge på sterke fellesskap og prestasjonsmiljøer, og gjennom disse overføres treningskultur og verdigrunnlag til nye generasjoner utøvere, herunder etikk og holdninger til doping.

Toppidrettsutøvere med funksjonsnedsettelse er totalt integrert i Olympiatoppens helhetlige faglige arbeid, og har alle tilganger til Olympiatoppens faglige apparat.

Kommersielle inntekter finansierer allerede norsk toppidrett i betydelig grad, men dette gjelder først og fremst et lite antall kommersielt interessante særforbund. Satsing på flere idretter med et begrenset kommersielt potensiale forutsetter målrettet støtte for disse.

Avdelinger i Olympiatoppen:

Olympiatoppen ledes av Toppidrettssjefen, støttet av øvrig ledergruppe bestående av sommer- og vinteridrettssjefer, administrasjonssjef, utviklingssjef, sjefslege/medisinsk ansvarlig, fagsjef prestasjon og leder for olympisk avdeling.

Olympisk avdeling har ansvaret for å koordinere forberedelsene og gjennomføringen av de internasjonale mesterskapene innenfor IOC- og IPC-paraplyen, herunder også løpende kontakt med IOCs og IPCs organer internasjonalt og i Europa. Antallet slike arrangementer har vært sterkt økende som følge av paralympiske leker, ungdomsleker og europeiske leker. Kostnadene er derfor i ferd med å øke.

Fagavdelingene, ledet av Fagsjef prestasjon, omfatter områdene kraft/styrke, motorikk/teknikk, utholdenhet, toppidrettscoaching, idrettspsykologi, ernæring, og teknologi. Disse skal understøtte prestasjonsutviklingen blant utøverne på særforbundenes landslag.

Helseavdelingen, ledet av Sjefslegen, omfatter legetjenester inkl. psykiatri, fysioterapi og klinisk psykologi. De understøtter utøverne på særforbundenes landslag.

Utviklingsavdelingen, ledet av Utviklingssjefen, omfatter de regionale avdelingene, topp trenerutviklingen, talentutviklingen, FoU og samarbeid med forskningsinstitusjoner, karriereveiledning, samt unge parautøvere.

OLT-avdelinger regionalt skal, som en direkte forlengelse av OLTs fagmyndighet, støtte særforbundenes kraftsentra og utviklingsmiljøer og bidra til etterveksten i toppidretten. Kjernen skal være spisskompetanse innenfor testing, ernæring, helse, mental trening og basistrening. Målet er syv avdelinger. Seks avdelinger er i drift, og det syvende er under etablering.

Oppfølging av særforbundene

Coaching av særforbundene. Olympiatoppen skal veilede, støtte og utfordre særforbundene innen en tydelig toppidrettsledelse. Toppidrettsarbeidet skal bygge på sterke fellesskap og prestasjonsmiljøer, og gjennom disse overføres treningskultur og verdigrunnlag til nye generasjoner utøvere, herunder etikk og holdninger til doping. En dedikert *særforbundscoach* forholder seg til én *ansvarlig leder* for toppidrettsarbeidet i hvert særforbund.

Utøverstipender og prosjektmidler gjennom særforbundene. Hver enkelt særidrett må utvikle resultatmål for egen idrett gjennom systematiske målprosesser, herunder ha planer for sin talentutvikling. Tildelingene følger prinsippet om «*resultater først – deretter støtte*». Innenfor begrensede rammer prioriteres idretter hvor landet har spesielle klimatiske og kulturelle forutsetninger for å lykkes, samt andre idretter som har utviklet en toppidrettskultur på høyt internasjonalt nivå. De samme prinsippene anvendes for toppidrett for personer med funksjonsnedsettelse.

Etikk og holdningsskapende antidopingarbeid prioriteres som en integrert del av toppidrettssatsingen. Det stilles krav om et aktivt verdiarbeid hos de særforbundene som har avtale med OLT, herunder tydelige krav til antidopingarbeidet.

4 ESTIMERT BUDSJETT 2018

- Estimert budsjett 2018
- Estimert finansiering 2018

NORGES IDRETTSFORBUND OG OLYMPISKE OG PARALYMPISKE KOMITE
SPILLEMIDDELSØKNAD 2018

ESTIMERT BUDSJETT 2018

BESKRIVELSE	INNETEKTER	KOSTNADER	RESULTAT
Felleselementer, ikke fordelt på postene:			
Spillemidler	-738 400 000	0	-738 400 000
Kommersiell virksomhet	-50 000 000	26 250 000	-23 750 000
Finansposter	-24 650 000	1 000 000	-23 650 000
Lokale aktivitetsmidler	-340 000 000	340 000 000	0
SUM FELLESELEMENTER	-1 153 050 000	367 250 000	-785 800 000
Post 1 Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt (inkl. grunnfinansiering av IT og Idrettens hus)			
POST 1 A : NIF SENTRALT			
IDRETTSSTYRET OG VALGTE ORGANER:			
Idrettsstyret	0	4 650 000	4 650 000
Lovpålagte oppgaver, utvalg m. m IS	0	4 000 000	4 000 000
Arrangementer i IS-regi	0	5 500 000	5 500 000
SUM IDRETTSSTYRET OG VALGTE ORGANER	0	14 150 000	14 150 000
STABSFUNKSJONER:			
Generalsekretariat	0	5 700 000	5 700 000
Administrasjon	0	2 800 000	2 800 000
Personal	0	4 850 000	4 850 000
Økonomi	0	6 200 000	6 200 000
Internasjonal	-150 000	3 650 000	3 500 000
Egenandel bistand	0	800 000	800 000
Organisasjon og dokumentasjon	0	5 000 000	5 000 000
Juridisk	0	4 200 000	4 200 000
Endringsarbeid	0	1 000 000	1 000 000
SUM STABSFUNKSJONER	-150 000	34 200 000	34 050 000
KOMMUNIKASJONSOMRÅDET:			
Kommunikasjon	0	3 650 000	3 650 000
Informasjon	0	5 950 000	5 950 000
Idrettspolitisk avdeling	0	2 900 000	2 900 000
SUM KOMMUNIKASJONSOMRÅDET	0	12 500 000	12 500 000
Regions- og kompetanseutvikling	0	1 550 000	1 550 000
SUM REGIONS- OG KOMPETANSEUTVIKLING OG YOG 2016	0	1 550 000	1 550 000
POST 1 A: SUM NIF SENTRALT	-150 000	62 400 000	62 250 000
POST 1 B: IDRETTSKRETSENER:			
Rammetilskudd idrettskretser	0	40 000 000	40 000 000
Tilskudd klubbutvikling	0	5 000 000	5 000 000
POST 1 B: SUM IDRETTSKRETSENER	0	45 000 000	45 000 000
POST 1 C :FINANSIERING FELLESTJENESTER			
Grunnfinansiering IT	0	29 100 000	29 100 000
Grunnfinansiering idrettens hus	0	10 150 000	10 150 000
POST 1 C: SUM FINANSIERING FELLESTJENESTER	0	39 250 000	39 250 000
POST 1 D: BREDEIDRETT:			
Ledelse, idrettsfag og verdiarbeid	0	4 300 000	4 300 000
Barne- og ungdomsidrett	-100 000	5 700 000	5 600 000
Idrett for funksjonshemmede	0	15 000 000	15 000 000
Organisasjonsutvikling	-200 000	2 700 000	2 500 000
POST 1 D:SUM BREDEIDRETT	-300 000	27 700 000	27 400 000
SUM POST 1	-450 000	174 350 000	173 900 000
Post 2 Grunnstøtte særforbund			
Tilskudd SF ordinære spillemidler	0	222 000 000	222 000 000
Tilskudd utviklingsorientert ungdomsidrett	0	39 000 000	39 000 000
SUM POST 2	0	261 000 000	261 000 000
Post 3 Barn ungdom og bredde			
Barneidrettsforskning	0	900 000	900 000
Aktivitetsmidler inkl. funksjonshemmede	0	145 000 000	145 000 000
Aktivitetsmidler til utstyr	0	12 000 000	12 000 000
Kompetanseutvikling	0	12 000 000	12 000 000
SUM POST 3	0	169 900 000	169 900 000
Post 4 Toppidrett			
Fagavdelingene forskning og utvikling	-4 300 000	57 300 000	53 000 000
Tilskudd, kvalitetssikring og oppfølging særforbund	-5 000 000	78 000 000	73 000 000
Forberedelser og gjennomføring OL/Paralympics*	-3 300 000	19 000 000	15 700 000
Stipender	0	17 000 000	17 000 000
Drift av OLT og Toppidrettssenteret	-2 500 000	23 800 000	21 300 000
SUM POST 4	-15 100 000	195 100 000	180 000 000
Fellestjenester og eksterne prosjekter:			
Informasjonsteknologi (IT)	-45 000 000	45 000 000	0
Idrettens hus	-20 000 000	20 000 000	0
Idrettens regnskapskontor (IRK)	-10 000 000	10 000 000	0
Summ fellestjenester	-75 000 000	75 000 000	0
Bistand	-14 000 000	14 000 000	0
Utstyrsmidler	-20 000 000	20 000 000	0
Inkludering i idrettslag	-14 500 000	14 500 000	0
Ekstrasertifiseringen	-5 500 000	5 500 000	0
Flyktningsfond	-1 000 000	1 000 000	0
Bistand	-15 000 000	15 000 000	0
Sum eksterne prosjekter	-70 000 000	70 000 000	0
SUM FELLESTJENESTER OG EKSTERNE PROSJEKTER	-145 000 000	145 000 000	0
SUM	-1 313 600 000	1 312 600 000	-1 000 000

* I 2018 vil de Olympiske og Paralympiske leker bli arrangert i Pyeongchang.

Ved inngangen til 2018 er den estimerte avsetningen OL på ca kr 5,4 millioner. Det er ingen avsetning til Paralympics. Netto kostnad til OL i 2018 er ca kr 18 millioner (kr 12,6 millioner tas av 2018 tildelingen og kr 5,4 millioner av avsetningen). Paralympics vil netto koste ca kr 2,2 millioner kroner. Dette tas i sin helhet av tildelingen for 2018.

NORGES IDRETTSFORBUND OG OLYMPISKE OG PARALYMPISKE KOMITE

Estimat spillemiddelsøknad 2018 - finansiering

	Estimert budsjett 2018			Finansiering 2018	
	INNETEKTER	KOSTNADER	RESULTAT	Egne midler *	Spillemidler
<u>Felleselementer, ikke fordelt på postene:</u>					
Spillemidler via NIF inkl. tilleggsramme	-738 400 000	0	-738 400 000	0	-738 400 000
Kommersiell virksomhet og finans	-74 650 000	27 250 000	-47 400 000	-47 400 000	0
Lokale aktivitetsmidler	-340 000 000	340 000 000	0	0	0
	-1 153 050 000	367 250 000	-785 800 000	-47 400 000	-738 400 000
<u>Post 1 Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt</u>					
POST 1 A: NIF SENTRALT	-150 000	62 400 000	62 250 000	36 400 000	25 850 000
POST 1 B: IDRETTSKRETSE	0	45 000 000	45 000 000		45 000 000
POST 1 C: FINANSIERING FELLESTJENESTER	0	39 250 000	39 250 000		39 250 000
POST 1 D: BREDDEIDRETT	-300 000	27 700 000	27 400 000		27 400 000
SUM POST 1	-450 000	174 350 000	173 900 000	36 400 000	137 500 000
<u>Post 2 Grunnstøtte særforbundene</u>					
Grunnstøtte SF	0	261 000 000	261 000 000		
SUM POST 2	0	261 000 000	261 000 000	0	261 000 000
<u>Post 3 Barn, ungdom og bredde</u>					
Aktivitetsmidler	0	169 900 000	169 900 000		
SUM POST 3	0	169 900 000	169 900 000	0	169 900 000
<u>Post 4 Toppidrett</u>					
Olympiatoppen og Toppidrettssenteret	-15 100 000	195 100 000	180 000 000	10 000 000	170 000 000
SUM POST 4	-15 100 000	195 100 000	180 000 000	10 000 000	170 000 000
<u>Fellestjenester/IT og eksterne prosjekter:</u>					
Fellestjenester og IT	-75 000 000	75 000 000	0		
Eksterne prosjekter	-70 000 000	70 000 000	0		
Sum fellestjenester og eksterne prosjekter	-145 000 000	145 000 000	0	0	0
Sum inntekter og kostnader	-1 313 600 000	1 312 600 000	-1 000 000	-1 000 000	0

* Egne midler er bruk av netto kommersielle midler, samt netto finans.

5 VEDLEGG

5.1 PRINSIPPER FOR FORDELING AV SPILLEMIDLER TIL SÆRFORBUNDENE

5.1.1 Rammetilskudd til særforbundene – post 2

Tilskuddsmodellen ble vedtatt av Idrettstinget i 2003 og var til ny behandling i 2007.

Resultatet var at gjeldende modell ble videreført. Overføringsmodellen for rammetilskudd til særforbundene er som følger:

- Grunntilskudd
- Aktivitetstilskudd
- Regiontilskudd

5.1.1.1 Viktige hensyn ved etablering av fordelingsmodellen

Det har vært et mål å ivareta både de små og de store særforbundene på en god måte i fordelingsmodellen. Modellen skal fungere «solidarisk» og bidra til mangfoldet i norsk idrett. Dette er bakgrunnen for at alle mottar et likt grunntilskudd.

Samtidig var det i 2003 et uttrykt ønske å komme bort fra skjønnsmessige vurderinger og i stedet finne en matematisk modell der man på objektivt grunnlag forholdsvis lett kan regne seg til hva hvert enkelt særforbund skal ha.

I dagens modell kan man enkelt forandre vektall og fordeling mellom aldersgruppene. Videre kan man enkelt endre vektingen mellom aktivitetstilskuddet og grunntilskuddet, hvis dette er politisk ønsket.

En grunnleggende forutsetning for modellens konsistens er at registreringen av de aktive medlemmene i lagene er korrekte. En overgang til registrering av individuelt medlemskap og aktivitetstilhørighet i et nasjonalt medlemsregister vil bidra til vesentlig økt kvalitet på datagrunnlaget.

Norges Bedriftsidrettsforbund og Norske Studenters Idrettsforbund er fra 2004 tatt inn i modellen. De forbundene som har færre enn 1500 medlemmer får en andel av grunntilskuddet ut i fra et forholdstall, som gjenspeiler hvor mange aktive/antall idrettslag de mangler i forholdet til å oppfylle kravet om 1500 medlemmer.

5.1.1.2 Grunntilskudd

Grunntilskuddet tildeles likt til alle de særforbundene som oppfyller minstekravene til et særforbund (1500 individuelle medlemmer og 20 idrettslag som medlemmer)-. Utover grunntilskudd kan særforbundene tildeles:

- Nasjonalt grentillegg. Dette tildeles pr ekstra gren når forbundet administrerer ytterligere idrettsgrener som hver for seg oppfyller minstekravene til et særforbund.
- Internasjonalt grentillegg. Dette tillegget blir gitt pr ekstra internasjonalt forbund når forbundet har internasjonal deltakelse innenfor godkjente nasjonale tilleggsgrener og disse er tilsluttet egne internasjonalt godkjente særforbund.

5.1.1.3 Aktivitetstilskudd

Definisjonen av hva som er et aktivt medlem, er at vedkommende driver regelmessig trening, konkurranse eller mosjonsaktivitet i regi av et idrettslag. Ledere og trenere etc. teller også med som aktivt medlem.

- Størrelsen på aktivitetstilskuddet er avhengig av en vektning mellom de ulike aldersgruppene: 0–5 år, 6–12 år, 13–19 år, 20–25 år og fra 25 år og oppover.
- Aktivitetstilskuddet fordeles med en «solidarisk» profil som vektlegger idrettslig mangfold. Tilskuddet pr medlem trappes ned ved økende antall medlemmer, slik at de siste medlemmene i de store særforbundene tillegges liten vekt.
- I praksis finner en særforbundenes vektete aktivitetstall finnes ved å multiplisere alle aktive i en aldersgruppe med aldersgruppens vektall, for deretter å summere disse. Deretter benyttes kvadratroten av denne summen som særforbundets vektall i totalfordelingen.

5.1.1.4 Regiontilskudd

16,7 prosent av rammetilskuddet (fra post 2) gis som et regiontilskudd, som fordeles til særforbundene etter en modell som er basert på antall idrettslag. Det maksimale antallet idrettslag som kan utløse regiontilskudd, er satt til 1000. Særforbundene kan bruke midlene til arbeid i regionene slik de selv finner det formålstjenlig.

5.1.1.5 Satser og forholdstall

- Forholdet mellom grunntilskudd og aktivitetstilskudd er 3 til 4.
- Nasjonalt grentillegg er lik et halvt grunntilskudd.
- Internasjonalt grentillegg er lik et halvt grunntilskudd på toppen av nasjonalt grentillegg.

Vekttallene for aldersgruppene er:

Aldersgruppe	0–5 år	6–12 år	13–19 år	20–25 år	26 år +
Vekttall	0	2	10	2	1

5.1.1.6 Tilskudd til idrett for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Før fordeling på grunntilskudd og aktivitetstilskudd bevilger Idrettsstyret en ramme til fordeling blant de særforbundene som har tatt ansvaret for å gi et paraidrettstilbud.

Tilskuddet over post 2 til idrett for funksjonshemmede, ble i 2017 fordelt til 41 særforbund etter følgende kriterier:

1. Antall aktive medlemmer (snitt siste tre år) Solidarisk fordelt (kvadratroten som faktor) – 25 % (av totalsum)
2. Utøvere med store tilretteleggingsbehov/tilbud – 10 %
3. Toppidrettsutøvere, landslag, talentutvikling – 10 %
4. Organisasjonsutvikling, administrativ satsing, idrettens potensial – 45 %
5. Integrert aktivitet og arrangement (Trening/konkurranse) – 10 %

6. Søknadsbasert tilskudd til utvikling av idrett for utviklingshemmede:
  - Målrettet klubb utvikling
  - Kompetanseheving på trenere for målgruppen
  - Utvikling av konkurransetilbud nasjonalt og regionalt til målgruppen.

5.1.1.7 Tilskudd til utviklingsorientert ungdomsidrett

Dette er en egen målstyrt ramme innenfor post 2. Den kommer i tillegg til den ordinære rammen som er beskrevet foran. Midlene fordeles etter mye av den samme prinsipielle modellen som post 2 for øvrig, men datagrunnlaget er begrenset til antall aktive medlemmer i særforbundene i alderen 13-19 år.

a) Administrasjonstilskudd.

- Grunntilskuddet pr særforbund er satt til kr 100 000,-.
- Nasjonalt grentilskudd er satt til kr 50 000,-.
- Internasjonalt grentilskudd (tillegg) er satt til kr 50 000,-.

b) Aktivitetstilskudd.

Gjenstående ramme, fordeles etter en «solidarisk» profil som vektlegger idrettslig mangfold etter samme modell som post 2. I praksis betyr dette at tilskuddet pr medlem trappes ned ved økende antall medlemmer, slik at de siste medlemmene i de store særforbundene tillegges liten vekt.

5.1.2 Tilskudd til barn-, ungdom- og breddetiltak – post 3

Dette var en søknadsbasert ordning med rapporteringsplikt fram t.o.m. 2012, men ble endret med virkning fra 2013. De overordnede målene ble ikke endret, og det er et overordnet mål at tiltakene som gjennomføres skal styrke aktiviteten og kompetansen i idrettslagene og/eller fører til økt rekruttering i idrettslagene, samt at de unge fortsetter lengre i idrettslagene. Innsatsområdene er:

- Trener- og lederutvikling
- Aktivitetsutvikling
- Klubb utvikling
- Målgrupper for midlene beholdes slik som tidligere år og er:
  - Barn (6-12 år) innenfor den frivillige og medlemsbaserte idretten.
  - Ungdom (13-19 år) innenfor den frivillige og medlemsbaserte idretten.
  - Prioriterte grupper som ikke finner seg godt nok til rette i idrettslagene skal bli bedre inkludert, inklusiv mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Forvaltningsordningen er fra 2013 dreiet fra en ren søknadsordning over til større grad av resultatrapportering og tildeling i forhold til måloppnåelse. En sentral del av de nye kriteriene var en årlig evaluering av særforbundenes implementering av idrettens felles verdigrunnlag i aktivitetstilbudet, både formelt og i praksis. Idrettsstyret så dette som viktig når en fordeler så store pengestrømmer. Samtidig forutsetter Idrettsstyret at en slik ordning suppleres med forskning og periodisk evaluering for å få mer detaljert kunnskap om måloppnåelsen og effektene på prioriterte områder.

En rekke forbund fikk vesentlig endret tildeling fra gammel til ny beregningsmodell. Det var derfor bred enighet om at innføringen skulle skje på en forutsigbar måte, slik at en sikrer kontinuitet og gir nødvendig tid til omstilling i organisasjonen. Tilpasningen til tildelte rammer etter nytt system skulle skje gradvis og med like store deler over 3,5 år.

Tilskuddsmottakerne mottar hvert år som forskudd innenfor post 3 et beløp som tilsvarte 90 % av samlet tilskudd foregående år. Denne tildelingen kunne siden ikke reduseres. Deretter ble den avsluttende tildelingen foretatt slik at ingen særforbund mottok mindre enn 95 % av foregående år. I 2015 og 2016 var nedre garanterte grense 90 % av foregående år. I lys av en nært forestående evaluering av ordningen vedtok idrettsstyret for 2017 at ingen særforbund skulle motta mindre i tildeling enn det de fikk i 2016. Tilskuddsmottakerne har et selvstendig ansvar for at midlene anvendes på en måte som gjør at det skapes mer og bedre aktivitet ute i idrettslagene. Dette skal kunne dokumenteres overfor NIF ved kalenderårets slutt.

- Aktivitetsomfang for relevante målgrupper. Dette tilsvarer ca 54 % av totalt beløp.
- Utvikling i tilslutningen fra relevante målgrupper (premiering av økning). Dette tilsvarer ca 10 % av tildelingen.
- Omfang av kurs og kompetansegivende prosesser (deltakertimer) registrert i felles kursportal. Dette tilsvarer ca 21 % av totalen.
- Vurdering av kvalitet og verdigrunnlag basert på en årlig gjennomgang av hvert enkelt særforbunds oppfølging av felles verdigrunnlag og vedtatte retningslinjer. Dette tilsvarer ca 14 % av totalt beløp.

Glede
Fellesskap
Helse
Ærlighet

Frivillighet
Demokrati
Lojalitet
Likeverd